

Z právní praxe.

Přehled judikatury nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

I. Občanské právo.

Aviso (zpráva o příchodu zboží podle čl. 66 žel. dopr. sml.) není způsobilým prostředkem k odevzdání zboží ve smyslu § 427 (452) obč. zák. (Rozh. ze dne 17. prosince 1936, Rv I 1344/34.)

Ustanovení § 488 o. z. upravuje jen služebnosti k zřízení okna v cizí zdi podle § 475 č. 3 o. z., nikoli však záporné služebnosti domovní podle § 476 čís. 10/11 o. z., jenž předpokládá okno ve vlastní nebo společné zdi. Kdo tvrdí, že vydržel zápornou služebnost domovní, musí dokázat, že zakázal majiteli služebního pozemku konati na něm něco, k čemu by byl jinak oprávněn a že se tomuto zákazu podrobil. Nestačí jen skutečný stav. (Rozh. ze dne 27. ledna 1937, Rv I 306/35.)

Kdo neobjednanou zásilku, zaslanou mu odesilatelem doporučeně poštou, vrátí poště u poštovní přepážky, není odpověden za škodu, vzešlou odesílateli ztrátou zásilky na poště. (Rozh. ze dne 17. prosince 1936, Rv I 59/35.)

Nejde o smlouvu úplatnou, dá-li si žena něco slíbit jen za to, že bude žít s druhým smluvníkem (mužem) jako družka. (Rozh. ze dne 9. ledna 1937, Rv I 587/35.)

Dohodu o depuraci jest vždy vykládati slušně, hledíc k okolnostem jednotlivého případu. — Nesplnění depuračního závazku ve smluvené určité době neopravňuje k odstupu od kupní smlouvy, jde-li o zcela podřadné břemeno. (Rozh. ze dne 16. prosince 1936, R II 468/36.)

Kupující jest oprávněn odstoupiti od smlouvy, odevzdal-li mu prodávající automobil bez typového osvědčení (certifikátu). (Rozh. ze dne 8. ledna 1937, Rv II 12/35.)

Věno lze zříditi i jako hypotekární bezúročnou pohledávku, splatnou po smrti osoby věnem povinné. (Rozh. ze dne 8. ledna 1937, R I 1323/36.)

Nájemce může postoupiti svá práva třetí osobě jen se souhlasem majitele pronajatých místností, jehož souhlasu podle § 32 b) knih. zák. jest zapotřebí i k vkladu tohoto převodu do pozemkové knihy. Mezi postupníkem a majitelem pronajatých místností vzniká teprve po splnění těchto podmínek skutečná smlouva nájemní. (Rozh. ze dne 7. ledna 1937, R I 1350/36.)

Ak bol verejný plemeník (odst. 2. § 3 zák. č. 169/1924 Sb. z. a n.) umiestnený obcou cieľom krmenia a ošetrovania u súkromníka na smluvu (odst. 4. § 3 cit. zák.), je chovateľom zvieräťa, zodpovedným za škodu ním spôsobenú, nie obec, ale dotýčny súkromník. Za úraz, spôsobený plemeníkom samému chovateľovi, nie je obec zodpovedná jedine na tom základe, že je vlastníčkou zvieräťa. Srv. Sb. n. s. 10.982. (Rozh. z 19. decembra 1936, Rv IV 384/36.)

Třetí osoba má nárok na náhradu škody, vzniklé jí porušením smlouvy, sjednané mezi jinými (§ 881 obč. zák.), jen tehdy, nabyla-li z takové

smlouvy přímého nároku na plnění a byla-li smlouva porušena právě v této části. (Rozh. ze dne 9. prosince 1936, Rv I 6/36.)

Ustanovení předpisů elektrotechnického svazu čs., že vedení na budovách, střeších a železných konstrukcích mají být zřízena tak, aby nahodilé dotknutí při normálním používání těchto staveb nebylo možné, jest vykládati jako všeobecnou bezpečnostní normu bez ohledu na výši upevnění elektrických drátů. Práce na žlabu u střechy jest normálním použitím stavby. Elektrárna ručí za opominutí shora uvedených opatření při elektrickém vedení, (Rozh. ze dne 3. prosince 1936, Rv I 1473/34.)

Ručení pořadatele slavnosti za poranění, způsobené nedospělým účastníkem slavnosti třetím osobám rozbitou žárovkou. (Rozh. ze dne 2. prosince 1936, Rv I 2675/34.)

Předpisy zákona čís. 329/21 Sb. z. a n. o uplatnění nároku na náhradu škody proti obecním funkcionářům platí i na případy trestných činů. (Rozh. ze dne 12. prosince 1936, R I 1022/35.)

Zaručil-li se rukojmí za úročný dluh, týká se jeho závazek úroků od doby uzavření smlouvy rukojemské. Vykládací pravidla § 1353 obč. zák. platí také pro rukojmí a plátce. Námitku liknavosti věřitelovy podle § 1364 obč. zák. může uplatnit rukojmí a plátce. Rukojmí se nezprošťuje svého závazku pouhou námitkou liknavosti věřitelovy, nýbrž musí svůj nárok na náhradu škody, vzniklý jemu ztrátou postihu proti hlavnímu dlužníku, namítati započtením a prokázati jej číselně. Jde o samostatný nárok rukojmího, který může uplatnit proti věřiteli buď žalobou nebo námitkou započtení proti žalobě věřitelově o splnění rukojemské smlouvy. (Rozh. ze dne 14. ledna 1937, Rv I 257/35.)

I postupník jest oprávněn k přijetí oznámení vad ze správy, které vznikly proti postupiteli před postupem. (Rozh. ze dne 23. ledna 1937, Rv I 512/35.)

Peněžní ústav, pro nějž bylo nařízeno příročí podle zák. čís. 240/24 Sb. z. a n., nelze po dobu příročí žalovati o vydání odevzdané mu vkladní knížky podle jejího stavu z doby před nařízením příročí, totiž o zpětné uložení částek, které z ní byly vybrány před začátkem účinnosti příročí. (Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Rv I 2529/36.)

Pohledávka na zaplacení částky, která byla uložena na vkladní knížku, jež byla osobou, již byla vkladní knížka odevzdána, bezprávně vybrána, vzniká již bezprávným vybráním oné částky; pro vznik pohledávky nerozhoduje, kdy se vlastník vkladní knížky o tom dověděl. (Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Rv I 2529/36.)

Spořitelni a záloženský spolek (raiffeisenka) není oprávněn odeprítí výplatu vkladu bezelstnému nabyvateli vkladní knížky proto, že podle předpisu spolkových stanov, otištěných ve vkladní knížce, je představenstvo, má-li obavu, že vkladní knížka není v pravých rukou, t. j. v rukou vkladatele nebo jeho zákonitého zástupce, k tomu oprávněno. (Rozh. ze dne 19. prosince 1936, Rv II 60/35.)

Jde o fideikomisární substituci (fideicommissum eius, quod superit), omezil-li zůstavitel v závěti předního dědice v nakládání se zanechaným jměním a určil-li sám, v jakém poměru mají podíly připadnouti poddědicům a kdo má nastoupiti na místě předemřelého poddědice. (Rozh. ze dne 3. prosince 1936, R I 1321/36.)

Okresné nemocenské poistovne nie sú povinné platiť lekárňam lieky, ktoré boly vydávané proti ich zákazu. (Rozh. zo dňa 30. novembra 1936, Rv III 463/36.)

Útraty sporu s uznáním otcovství a o výživné jsou příslušenstvím výživného a lze pro ně nastupovati žalobou podle § 2 alim. zák. č. 4/31 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Rv I 1936/36.)

Nárok na poskytování výměnku, sjednaného pro případ pracovní nezpůsobilosti, vzniká již snížením této nezpůsobilosti, bránícím získati prostředky k výživě. Výměnkové dávky, splatné již předem podáním žaloby, lze požadovati v jejich peněžité hodnotě, a, zda si oprávněný v té době zaopatřil jinak výživu, nerozhoduje. (Rozh. ze dne 14. ledna 1937, Rv. I 315/35.)

I za účinnosti zákona čís. 93/31 Sb. z. a n. (malého přidělového zákona) jest třeba svolení Státního pozemkového úřadu k převodu rolnického nedílu s rodičů na potomky (§ 37 zák. čís. 81/20 Sb. z. a n.). (Rozh. ze dne 9. prosince 1936, R II 409/36.)

Částečná sleva úroková, ujednaná s dlužníkem při poskytnutí zápůjčky jako náhrada za trpění služebnosti, platí i pro úroky, zavedené vládní vyhláškou čís. 59/33 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 15. ledna 1937, Rv II 269/35.)

I. Oprávněnost nároku arendátora na úpravu arendovního podľa vl. nar. č. 164/1933 Sb. z. a n. nemůže být riešená v spornom pokračovaní. — II. Po uplynutí lehoty, určenej v § 5 (2) vl. nar. č. 164/1933 Sb. z. a n., do arendy dávajúci nemôže už vzniesť námietku proti úprave arendovaneho, uplatnenej arendátorom. (Rozh. zo 7. decembra 1936, Rv III 507/36.)

K výkladu § 17, lit. f) vlád. nař. čís. 250/35 Sb. z. a n. Rozhoduje vznik pohledávky proti dlužníkovi zemědělci, na němž je pohledávka vymáhána. Jde o pohledávku, vzniklou proti nabyvateli po 9. květnu 1933, převzal-li nabyvatel nemovitosti pohledávku, zajištěnou na nemovitosti a vzniklou proti dřívějšímu vlastníkovi nemovitosti před 9. květnem 1933 kupní smlouvou, sjednanou teprve po 9. květnu 1933. (Rozh. ze dne 9. prosince 1936, R II 389/36.)

K odporovatelnosti stačí, že odporem proti právnímu jednání dlužníkovu může býti zjednáno pro odporujícího věřitele příznivější postavení, než jaké měl před podáním odporu. V odporujícího sporu podle § 2 čís. 3 odp. ř. náleží žalovanému, aby dokázal, že i tomu, kdo za něho sjednal právní jednání, byť i k tomu nebyl zmocněn, nebyl znám zkracovací úmysl dlužníkův, ani znám býti nemusel. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, Rv II 1122/34.)

II. Pracovní právo.

Zaměstnanec, jenž přislíbil zaměstnavateli určitý výsledek své činnosti (že prodá určitý počet výrobků), neodpovídá zaměstnavateli za škodu, nedosáhl-li slíbeného výsledku jen proto, že zboží nemělo vlastností zaměstnavatelem mu přikládaných. Není třeba, by zboží bylo naprosto neprodejně, stačí, že nebylo prodejné za daných podmínek. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, Rv. I 1309/34.)

O zrušení domovníckého poměru výpovědi platí z předpisů §§ 560 a násl. c. ř. s. jen předpisy, týkající se výpovědní lhůty a řízení o námitkách. (Rozh. ze dne 18. prosince 1936, Rv I 2723/36.)

Je-li trvalé pracovní místo zaměstnancovo jinde než v bydlišti nebo sídle firmy zaměstnavatele, jest potvrzení o zaměstnání (vysvědčení) vydati zaměstnanci v místě, kde skončil jeho pracovní poměr. (Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv II 1011/36.)

Zaměstnavatel ocitá se v prodlení s vydáním vysvědčení zaměstnanci skončením služebního poměru, ať jde o služební poměr podle zák. čís. 154/34 Sb. z. a n., nebo podle zák. čís. 20/10 ř. z., nebo podle § 1163 o. z.

okamžikem, kdy zaměstnanec požádal o vysvědčení. (Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv II 1011/36.)

Obchodný cestující na províziu, který je podľa smluvy, uzavrenej s obch. firmou, povinný konať určité práce po určenú dobu a podľa úprav a príkazov obch. firmy, je v pomere služebnom; o jeho nárokoch z tohoto pomeru má rozhodovať pracovný súd. (Rozh. zo dňa 7. decembra 1936, Rv IV 582/36.)

Obsluhovač benzínových staníc, jenž měl na starosti kromě obsluhy automobilů i vyúčtování benzínu a autooleje, udržování stanice a dozor na ni, nepatří mezi osoby, uvedené v § 12, odst. 2. zák. čís. 91/18 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 7. ledna 1937, Rv I 2132/36.)

Předpisy zákona o osmihodinové pracovní době čís. 91/18 Sb. z. a n. neplatí pro služební smlouvy, sjednané, byť i mezi československými státními příslušníky, v cizině (v Iranu), byly-li i tam práce na základě těchto smluv zaměstnanci konány. (Rozh. ze dne 7. ledna 1937, Rv I 242/36.)

Práce přes čas (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 Sb. z. a n.) Do pracovní doby jest včítati i pohotovost zaměstnancovu k práci, jestliže pro úpravu práce nemohl nepřetržitě pracovati, musil však býti k dispozici zaměstnavateli. (Rozh. ze dne 30. prosince 1936, Rv I 1850/36.)

Pro výši nároku statkového úředníka platí po dobu nemoci podle § 12 zák. čís. 9/14 ř. z., jedině zákonná doba výpovědní, nikoliv smluvená. O dovolené statkového úředníka nemá zák. čís. 9/14 ř. z. ustanovení a jest proto použití všeobecných zásad občanského práva, mezi něž patří i zák. čís. 67/25 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 14. ledna 1937, Rv I 915/36.)

Z ustanovení zák. čís. 302/20 (§ 34) Sb. z. a n. neplyne, že disciplinární řád pro úředníky spořitelny, neschválený ministerstvem vnitra, neplatí pro měru k zaměstnanci spořitelny, stal-li se součástí obsahu jeho služební smlouvy. Ani zákon čís. 302/20, ani dobré mravy nevyžadují, by ředitelství spořitelny bylo vůbec vyloučeno z kárného řízení proti zaměstnanci spořitelny. Soudy jsou oprávněny přezkoumati kárné nálezy proti zaměstnancům spořitelny po formální i věcné stránce. (Rozh. ze dne 14. ledna 1937, Rv I 1880/36.)

Povinnosti invalidního a starobního poistenia podliehajú aj osoby, ktoré 1. júla 1926 boly mladšie 60 rokov a od tejto doby počnúc pred dokončením 60. roku vykonávaly — hoci i len krátku dobu — práce alebo služby poistením povinné podľa zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. Nárok zamestnanca, vyvodzovaný z opominutia zamestnavateľa prihlásiť ho k poisteniu u okresnej nemocenskej poisťovne, nie je vylúčený alebo obmedzený tým, že opominutie prihlásenia stalo sa na návrh samého zamestnanca. Zamestnanie zamestnanca u určitého zamestnavateľa je s hľadiska § 5 lit. a) zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. v znení prílohy vyhlášky min. soc. péče č. 189/1934 Sb. z. a n. zamestnaním vedľajším, keď jeho služebná činnosť z tohoto zamestnavateľa je vzhľadom na jeho celkovú hospodársku alebo sociálnu situáciu zamestnaním podružným. Či je tomu tak, musí skúmať zamestnavateľ s pečlivosťou riadneho hospodára. (Rozh. z 30. decembra 1936, Rv III 884/36.)

Úrazové pojištění dělnické (zák. čís. 1/88 ř. z.). K pojmu podnikového úrazu se nevyžaduje, aby se výkon služby zaměstnancovy, při němž došlo k jeho úrazu, týkal právě provozu, té části podniku (— stavby), v níž mu byl úraz způsoben; stačí, že se úraz stal v provozu podniku a že jest s ním v souvislosti. Předpis § 46 úraz. zák. se netýká případů ručení podle §§ 1313 a) a 1315 obč. zák. Ustanovení druhého odstavce § 45 úraz.

zákonu se vztahuje i na společnosti s ručením omezeným; jednatele společnosti nenáleží k osobám třetím, uvedeným v §§ 45—47 úraz. zák. (Rozh. ze dne 7. ledna 1937, Rv I 771/35.)

Stát jako nositel železničního úrazového zaopatření může s tím, jemuž zadal práce, smluvně sjednat jen závazek, který by obsahově odpovídal předpisu § 47 úr. zák.; pokud byly ujednány závazky, přesahující míru závazků, uložených osobám v § 47 úr. zák., jest ujednání takové neplatné. (Rozh. ze dne 16. prosince 1936, Rv I 2077/34.)

Pojistnou dávkou podle § 95 zák. o soc. poj. jest i pohřebné a vztahuje se na ně předpis § 246 cit. zák. (Rozh. ze dne 14. ledna 1937, Rv I 745/35.)

III. Obchodní a směnečné právo.

Nesprávný zápis v obchodním rejstříku nepůsobí proti tomu, kdo zná tuto nesprávnost. Byl-li někdo ve skutečnosti veřejným společníkem veřejné obchodní společnosti a jednal-li v této vlastnosti za společnost, ručí v poměru k osobě, která věděla o skutečném stavu, podle ustanovení čl. 112 obch. zák. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, Rv I 1548/34.)

Dodatek „stavitel“ ke znění firmy slouží k bližšímu označení osoby majitele firmy, po případě závodu, a je dovolen. (Rozh. ze dne 13. ledna 1937, R I 1479/36.)

Ku převodu závodu ve smyslu čl. 22. obch. zák. stačí ústní tržová smlouva. Nabídka a její přijetí mohou se státi projevy téže fyzické osoby v různých funkcích. I v období likvidace společnosti lze převést obchodní závod s firemním právem na společníka nebo i třetí osobu a jej prodati. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, R II 531/36.)

Pro povahu záruky jako obchodu rozhoduje, je-li převzetí rukojemství obchodem. (Rozh. ze dne 16. prosince 1936, Rv I 734/35.)

Ustanovení čl. 296 obch. zák. předpokládá, že kvitance je pravá a podepsaná osobou oprávněnou. Dlužník, který platil přínosci nepravé kvitance, zproštuje se tím dluhu jen, mohl-li důvodně míti za to, že kvitance je pravá. (Rozh. ze dne 2. prosince 1936, Rv II 1202/34.)

Zamýšleli-li společníci založiti veřejnou obchodní společnost a volili-li pouze z důvodů ušetření poplatků zevní formu tiché společnosti, jest společenský útvar zakrytý pod zevní formou tiché společnosti posuzovati podle jeho pravé povahy. (Rozh. ze dne 5. ledna 1937, Rv I 533/35.)

Ani zadržovací právo podle čl. 312. obch. z., ani zákonné zástavní právo podle čl. 382. obch. zák. neopravňují speditéra k svémocnému prodeji věcí, na něž se práva ta vztahují. Na tom nic nemění, že byl na jmění dlužníkovu prohlášen konkurs. Proti nároku na vydání výtěžku ze svémocného prodeje nelze namítati k započtení vzájemnou pohledávkou. (Rozhodnutí ze dne 30. prosince 1936, Rv I 416/35.)

K § 29, odst. 2. zák. o společenstvech. Návrh menšiny na svolání valné hromady musí obsahovati účel a důvody, proč navrhovatelé považují za nutné, aby valná hromada byla svolána. Představenstvo jest oprávněno zabrániti tomu, by nedošlo k neplatnému usnesení valné hromady. (Rozhodnutí ze dne 17. prosince 1936, R I 1383/36.)

Ukládají-li se usnesením valné hromady členům břemena, s nimiž v době svého vstupu do družstva nepočítali, mohou postižení členové, chtějí-li zabrániti účinkům usnesení proti sobě, z družstva vystoupiti. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, R I 1401/36.)

Označení „na řad vlastní“ (an die Ordre eigene) jest dostatečným označením remitenta ve směnce na vlastní řád. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, Rv I 2422/36.)

Zmenka, vyplnená proti úmluve (odst. 2. § 6 zmenk, zák.), nie je neplatná, ale možno ju uplatniť len v rámci úmluvy. (Rozh. ze dne 17. prosince 1936, Rv III 809/36.)

Zanikla-li sménečná pohľadávka proti vyrovnacímu dlužníkovi nuceným vyrovnáním a zaplacením vyrovnací kvoty, neobživne tím, že ji vyrovnací dlužník po pravoplatném vyrovnání uznal bez sménečné formy. Trvá-li sménečný závazek proti spoludlužníkům, nemůže se vyrovnací dlužník, jehož sménečný dluh takto zanikl, domáhati vrácení směnky, nýbrž jest oprávněn, aby jeho plnění bylo na sménce vyznačeno. (Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv I 426/35.)

Neplatnost smluvního ujednání, směřujícího k obejití zákonného zá- kazu, stanoveného v § 36, odst. 2., čís. 1 zák. o obch. pom. čís. 20/10 ř. z., i když konkurenční doložka vyhovuje formálně předpisu. (Rozh. ze dne 4. prosince 1936, R I 1932/36.)

Kartely (zák. čís. 141/33 Sb. z. a n.). Nesplnění formálních náležitostí, předepsaných v § 42, odst. 2. zákona čís. 141/33 Sb. z. a n., nemá samo o sobě v zápětí neplatnost kartelové smlouvy. Úmluva, již se někdo zavazuje k zastavení určité podnikatelské činnosti, není kartelovou smlou- vou. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, Rv II 830/34.)

Na náhradu škody podle zákona o nekalé soutěži může žalovati i ten, kdo za sporu přestal býti soutěžitelem. (Rozh. ze dne 17. prosince 1936, Rv II 744/36.)

Společenstvo obuvníků může býti žalováno podle zákona o nekalé sou- těži pro projev, učiněný v hospodářském styku za účelem soutěžním. (Rozh. ze dne 4. prosince 1936, Rv I 1915/36.)

Výpověď pojistné smlouvy není účinná, nedošlo-li k platnému zcizení pojištěné věci mezi manžely pro nedostatek notářského spisu. (Rozh. ze dne 22. ledna 1937, Rv I 399/35.)

Porušil-li pojistník při požárním pojištění věci jednotnou pojistkou povinnost, uloženou mu všeobecnými pojistnými podmínkami, že veškeré jeho údaje o škodě mají býti správné a úplné, pod ztrátou nároku na vyplacení pojistky, není pojistitel zavázán k plnění ani do výše skutečné škody pojistní škody. Vyplatil-li pojistitel v takovém případě pojistnou náhradu, nevěda o nesprávnosti a neúplnosti údajů pojistníkových, jest oprávněn požadovati na pojistníkovi vrácení celé vyplacené náhrady. (Rozh. ze dne 22. ledna 1937, Rv I 434/35.)

I. Keď poisťovna vzala postúpenie poisťnej sumy na vedomie (s cesiou súhlasila), nemôže úspešne namietat v spore cesionára o zaplatenie poisťnej sumy, že podľa všeobecných poisťovacích podmienok postúpenie nároku na poisťnú sumu skôr, než bol nárok ten určený, čo do základu a číselnosti uznaním, dohodou strán alebo pravoplatným rozsudkom, je proti nej (poisťovni) neúčinné. — II. Na uzavrenie právneho úkonu konkludentným činom možno uzatvárať len vtedy, keď konkludentným konaním strany je jej úmysel: uzavreť právny úkon, prejavovaný spôsobom naprosto jasným, každú pochybnosť vylučujúcim. (Rozh. zo dňa 15. decembra 1936, Rv III 610/36.)

Byla-li požární náhrada za shořelé stavení, určená k jeho znovuzřízení a k doplnění příslušenství, složena u soudu až po jeho znovuzřízení a poté rozvržena, řídí se oprávněnost dovolacího rekursu podle zásad řízení nesporného. (Rozh. ze dne 18. prosince 1936, R II 482/36.)

V § 32, odst. 3. zák. o poj. smlouvě čís. 501/17 ř. z. není stanovena průpadní lhůta k uplatnění nároku z porušení povinnosti, vzniklé po do- stavení se pojistné příhody. Pojistitel jest oprávněn domáhati se vrácení

pojistné náhrady, vyplacené pojistníkovu postupníkovi jen tehdy, když byl postupník nepoctivým příjemcem postoupené pohledávky v době postupu a v době vyplacení této pohledávky. (Rozh. ze dne 13. ledna 1937, Rv I 549/35.)

IV. Civilní řízení sporné.

Pořad práva, je-li žalován řidič vojenského letadla na náhradu škody, přivoděnou hrubou nedbalostí, pro kterou byl vojenským soudem odsouzen podle § 702 voj. trestního zákona. (Rozh. ze dne 12. prosince 1936, R I 1400/36.)

Správca cudzineckého majetku (Alien Property Custodian), resp. na jeho miesto zriadená úradovňa cudzineckého majetku (Alien Property Bureau) Spojených štátov severoamerických, majú aj pred tuzemskými súdmi sporovú spôsobilosť podľa § 71 Osp.(§ 74 Osp.). (Rozh. z 3. decembra 1936, Rv IV 18/36.)

Nepominuteľnému dediči prísluší žaloba podľa čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s. proti tým, kďož podle domněni mají vědomost o zamlčení nebo zatajení pozůstalostního jmění, zejména proti universálnímu dědici, jenž jmění to vědomě a úmyslně v pozůstalostním řízení správně neudal. (Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv I 435/35.)

Pozůstalost jest řádně ve sporu zastoupena, byla-li zastoupena dědici, kteří se k ní přihlásili a jichž dědické přihlášky byly na soud přijaty v době zahájení rozepře. Nesejde na tom, že nebyla zastoupena ještě dalšími dědici, kteří se k ní přihlásili a jichž dědické přihlášky byly přijaty po zahájení rozepře, po případě, že o jejich dědických přihláškách nebylo dosud rozhodnuto. (Rozh. ze dne 8. ledna 1937, Rv I 2117/35.)

Osoba, která má právo exterritoriality podľa medzinárodného práva, nie je podrobená pravomoci čs. súdov — nad rozsah § 9 Osp. — ani v tom prípade, keď je žalovaná ako právny nástupce čs. štátneho občana. (Rozh. zo dňa 9. decembra 1936, R III 800/36.)

Ustanovení § 158 c. ř. s. jest užiti i na právnické osoby. Nastal-li zánik spolku teprve za sporu a byl-li spolek ve sporu zastoupen advokátem nebo (v neadvokátském sporu) jinou osobou, vykázanou procesní plnou mocí, nepřestává býti spolek stranou v rozepři. (Rozh. ze dne 18. prosince 1936, R I 183/36.)

Spor o náhradu nákladů, jež třetí osoba vynaložila za nemanželského otce na výživu jeho dítěte, není věcí prázdninovou. (Rozh. ze dne 16. ledna 1937, R II 526/36.)

Žalobní žádost o uznání vlastnictví k parcele v určité míře, nesouhlasící s výměrou v knihovní mapě, aniž jest požadovaná parcela blíže popsána, jest neurčitá. (Rozh. ze dne 27. ledna 1937, Rv II 394/35.)

Předpisu druhé věty § 406 c. ř. s. nelze použiti na náhradu škody za ušlý starobní důchod, jehož se poškozenému nedostalo proto, že nebyl přihlášen zaměstnavatelem řádně a včas k sociálnímu pojištění. (Rozh. ze dne 17. prosince 1936, Rv I 1901/36.)

Zrušil-li odvolací soud kontumační rozsudek prvního soudu jednak z důvodu zmatečnosti podle § 477 čís. 4 c. ř. s. a jednak z důvodu § 471 čís. 4 c. ř. s., že tu není promeškání, a vrátil-li věc prvnímu soudu, aby ve věci dále jednal a znovu rozhodl, aniž vyslovil, že v řízení má býti pokračováno teprve, až toto usnesení nabude právní moci, není dalšího opravného prostředku. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, R II 570/36.)

Zrušil-li dovolací soud rozsudky soudů nižších stolic a vrátil věc k doplnění (§ 496 č. 2), není v tomto doplňovacím řízení přípustná změna žaloby ani za souhlasu stran. (Rozh. ze dne 7. ledna 1937, R I 1473/36.)

Přípustnost rekursu do usnesení odvolacího soudu, jenž odmítl žalobu, zrušiv pro zmatečnost řízení i rozsudek procesního soudu. (Rozh. ze dne 9. prosince 1936, R II 421/36.)

Pracovní soud nemůže rozhodnouti o pohledávce k započtení namítané, nejde-li o pohledávku, o níž rozhodovati jest povolán výlučně pracovní soud podle zákona o pracovních soudech. (Rozh. ze dne 3. prosince 1936, Rv I 1816/36.)

I. Ustanovenie § 23 č. 131/1931 Sb. z. a n. — podľa ktorého pred pracovnými súdmi je advokátske zastúpenie vylúčené v sporoch, ktorých predmet nemá hodnotu vyššiu než 1000 Kč — vzťahuje sa aj na spory, v ktorých pojednávajú okresné sudy namiesto pracovných súdov v smysle § 42 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. a ktoré boly započaté po účinnosti zákona č. 251/1934 Sb. z. a n.

II. Závad v zmocnení všima si pracovný súd v smysle § 19 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. (a § 110 Osp.) z úradu. K závadám zmocnenia patrí aj okolnosť, že ako zmocnenec vystupoval advokát v spore, v ktorom je advokátske zastúpenie podľa § 23 zák. č. 131/1931 a čl. IV, odst. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n. vylúčené. (Rozh. z 24. novembra 1936, Rv IV 478/36.)

Stranou ve smyslu § 1 zák. čís. 112/72 ř. z. jest každá osoba, již způsobil soudcovský úředník nějakou škodu u výkonu svého úřadu přestoupením úřední povinnosti. (Rozh. ze dne 7. prosince 1936, Co I 1/36.)

V. Nesporné řízení.

Nejde o případ odporujících si přihlášek dědických podle § 125 nesp. pat., přihlašuje-li se část dědiců z testamentu jednoho, část dědiců z testamentu jiného, ale oba testamentsy ustanovují stejné dědice se stejnými podíly.

Předpisů §§ 125, 126 nesp. pat. nelze užítí, jde-li mezi dědici o spor o přednostní odkazy. Dědice jest tu odkázati na pořad práva, aniž se jim k tomu určí procesní postavení nebo lhůta, do kdy mají své nároky na soudě uplatnití. (Rozh. ze dne 14. ledna 1937, R II 594/36.)

O odmítnutí notáře jako soudního komisaře platí předpisy o odmítnutí soudců. Nejde o nezákonnost, byly-li důvody odmítnutí osvědčovány před soudcem, jenž rozhodl o odmítnutí notáře jako soudního komisaře. (Rozh. ze dne 18. prosince 1936, R II 532/36.)

Není nezákonností, zřídil-li pozůstalostní soud společného správce pozůstalosti, jestliže přihlášení dědici, jimž byla správa pozůstalosti svěřena, se nemohli dohodnouti o způsobu správy. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, R I 1178/36.)

Dědic se může domáhati za podmínek § 228 c. ř. s. zápornou žalobou určovací určení, zda poslední pořízení obsahuje platné ustanovení odkazu. Neuznává-li dědic platnost odkazu a nehodlá-li jej splnit, musí odkazovník své nároky na odkaz uplatnití pořadem práva. Nelze ani obdobou § 125 nesp. pat. odkázati odkazovníka na pořad práva, tím méně pod sankci § 125 nesp. pat. Rozhodl-li soud v pozůstalostním řízení o platnosti odkazu, jest jeho rozhodnutí zmatečné podle § 41 d) zák. čís. 100/31 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, R I 434/36.)

VI. Exekuční řízení.

Zmatečnost exekučního řízení, opomine-li soud doručiti ministerstvu sociální péče do rukou finanční prokuratury usnesení o povolení exekuce nuceným zřízením zástavního práva na nemovitosti zatížené zákazem zcizení a zatížení ve prospěch československého státu (správy sociální péče)

podle § 60 vlád. nař. o stavebním ruchu čís. 191/21 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 28. prosince 1936, R I 1041/36.)

Jde-li o zajištění pohledávek státního pokladu, o nichž rozhodovati přísluší správním úřadům, platí i v příčině povolení a provedení exekuce neb zajišťovacího řízení předpisy ex. ř. (Rozh. ze dne 4. prosince 1936, R I 1231/36.)

Nemocenské, poskytované revírní bratrskou pokladnou, jest vůbec z exekuce vyloučeno. (Rozh. ze dne 14. ledna 1937, R II 525/36.)

Rozhodce nemůže na základě rozhodčího výroku, kterým bylo straně uloženo zaplatiti rozhodcům náklady řízení, vésti exekuci k vydobytí těchto nákladů. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, R I 1403/36.)

Nelze povolit exekuci, podal-li dlužník proti rozsudku odvolacího soudu včasné dovolání, jež nebylo nižšími soudy odmítnuto jako nepřipustné a o němž nebylo ani Nejvyšším soudem dosud rozhodnuto. (Rozh. ze dne 16. ledna 1937, R I 1518/36.)

Skutečnosti, odůvodňující nárok na úlevy podle vl. nař. 250/35 Sb. z. a n. jsou skutečnostmi nárok zastavujícími podle § 35 ex. ř.; vede-li věřitel na základě pravoplatného odsuzujícího rozsudku proti dlužníku, který má nárok na úlevy podle vl. nař. čís. 250/35 Sb. z. a n. exekuci v rozsahu, přesahujícím meze tohoto nařízení, může se dlužník proti tomu brániti žalobou podle § 35 ex. ř. (Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv I 2904/36.)

Vymáhající věřitel, jemuž byla pohledávka dlužníkovou přikázána k vybrání, nemůže odporovati exekuci, kterou dlužník již předtím proti poddlužníku zahájil. To nemůže učiniti ani poddlužník proto, že vymáhaná pohledávka byla po zahájení exekuce dlužníkem zabavena a přikázána k vybrání věřiteli dlužníkovou. Okolnost ta není důvodem stavícím nebo zrušujícím nárok podle § 35 ex. ř. (Rozh. ze dne 28. prosince 1936, Rv II 462/36.)

Prodal-li vlastníkům zmocněnec věc svým jménem, nepřísluší vlastníku proti exekuci, vedené věřitelem zmocněncovým na pohledávku za kupitelem, žaloba podle § 37 ex. ř., nebyla-li mu pohledávka zmocněnce postoupena. (Rozh. ze dne 31. prosince 1936, Rv I 756/35.)

I vnučená správa náleží mezi zákonné prostředky k vydobytí poplatků přerušující jejich promlčení, byla-li poznamenána v pozemkové knize. Přetržení promlčení nastává však teprve okamžikem, kdy žádost o výkon této poznámky došla knihovního soudu, nebo, byl-li knihovní soud zároveň exekučním soudem, okamžikem, kdy byl podán návrh na vnučenou správu. (Rozh. ze dne 30. prosince 1936, R II 506/36.)

Byla-li exekuce vnučenou správou zahájena k vymáhání pohledávky zajištěné knihovně před dojednáním nájemní smlouvy a před zaplacením nájemného předem, jest dohoda o zaplacení nájemného, pokud jde o lhůty splatné v době nucené správy, pro vnučeného správce bez účinku. Vnučený správce může se domáhati pro nezaplacení nájemného zrušení nájemní smlouvy a vyklizení najatého předmětu, aniž by potřeboval schválení exekučního soudu. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, Rv I 1538/36.)

Ustanovení § 151, odst. 3, posl. věty ex. ř. platí i po účinnosti § 1, odst. 2 zák. čís. 1/33 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 15. ledna 1937, R II 536/36.)

Věděli-li vydražitel nemovitostí při dražbě, že stroje odhadnuté jako příslušenství a s nemovitostí prodávané nejsou zaplacený a že prodatel vyhradil si právo vlastnické do zaplacení, musí mu stroje vydati, i když exekuční komisař prohlásil, že prodává s nemovitostí i stroje. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, Rv II 241/35.)

Je-li při hypotéckární pohledávce zřízena a v pozemkové knize zapsána jistota všeobecně pro vedlejší závazky v určité výši, jsou vedlejšími závazky i úroky, jež jinak nepožívají stejné přednosti s jistinou, třebaš nebyly v dluhopise zvlášť a výslovně uvedeny, jen když nebyly z jistoty vyloučeny. (Rozh. ze dne 8. ledna 1937, R II 556/36.)

Jest-li z knihovního zápisu zjevno, že na nemovitosti vázne pohledávka, jež podle nařízení vlády č. 265/22 Sb. z. a n. mohla podléhati soupisu a o níž knihovní věřitel podle tohoto předpisu nemohl volně disponovati bez účasti zúčtovacího úřadu, budiž tento úřad obeslán k rozvrhovému roku. (Rozh. ze dne 29. prosince 1936, R I 1452/36.)

Poznámky zavedení vnučené dražby nelze považovati za knihovní za-jištění podle § 265, odst. 3 zák. č. 76/27. (Rozh. ze dne 11. prosince 1936, R I 846/36.)

Vodní družstva jsou postavena na roveň orgánům ve smyslu 2. odst. § 90 vlád. nař. čís. 8/28 Sb. z. a n. Vykonatelné platební výměry a výkazy nedoplatků vodních družstev se vykonávají jen politickou exekucí, pokud to nařizuje zvláštní předpis. In věci nemění nic, že výkaz nedoplatků byl opatřen okresním úřadem doložkou vykonatelnosti. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, R I 1386/36.)

Částka, připadající na zvýšení převodního poplatku podle § 80 popl. zákona pro opožděné ohlášení smlouvy nepožívá přednostního práva na nemovitosti. (Rozh. ze dne 3. prosince 1936, R I 1259/36.)

V spore daňového dlužníka o dobytí pohľadávky, zabavenéj erárom v bernej exekucii, má súd z úradnej povinnosti vyzvať žalovaného pod-dlužníka, aby opovedal eráru (exekučnému úradu) spor (odst. 3 § 387 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n.). (Rozh. zo 17. decembra 1936, Rv III 809/36.)

VII. Řízení konkursní a vyrovnací.

V spore o určenie poradia daňových pohľadávok v konkurznom pokračovaní súd nemože skúmat pravost a výšku týchto pohľadávok.

Daň z obratu patrí do druhej triedy konkurzných pohľadávok (§ 55 konk. por.), keď od jej splatnosti do vyhlásenia konkurzu neuplynula ešte doba troch rokov. Nezáleží na tom, že časť čtvročia, na ktoré sa daň vzťahuje, spadá do doby dávnejšej než 3 roky pred vyhlásením konkurzu; smerodatný je len deň splatnosti dane. Splatnosť dane z obratu nie je závislá od doručenia platebného rozkazu. Splatnosť poplatku, ktorý má byť zaplatený v hotovosti (z kupopredajnej smlouvy) nastáva v 30 dnoch odo dňa doručenia platebného rozkazu a nie v čase vzniku poplatného právného úkonu. (Rozh. z 29. decembra 1936, Rv III 525/36.)

Opomine-li věřitel navrhuující konkurs, složití včas zálohu na útraty konkursního řízení, nemá to účinek odvolání návrhu na prohlášení konkursu. Přípustnost nového návrhu na prohlášení konkursu po zamítnutí dřívějšího návrhu není zásadně vyloučena, nastane-li změna ve skutečnostech, jež jsou předpokladem pro vyhlášení konkursu. Byl-li návrh na prohlášení konkursu pravoplatně zamítnut pro včasné nesložení zálohy, avšak navrhovatel hned poté zálohu na útraty konkursu složil a opakoval svůj návrh, jest jeho návrh na prohlášení konkursu přípustný a není potřebí slyšeti o něm znova dlužníka. (Rozh. ze 7. ledna 1937, R I 1370/36.)

Podle okolností jednotlivého případu lze prohlásiti konkurs na jmění několika dlužníků jednotným usnesením a jednotnou vyhláškou na základě jednotného návrhu. To není na závadu tomu, aby se podle potřeby vedlo řízení konkursní o každém úpadci zvlášť. (Rozh. ze dne 3. prosince 1936, R I 1388/36.)

Vedomost' vymáhajúceho veriteľa, že na dlžníka — obchodníka — vedú exekúcie aj četní iní veritelia, stačí k dokázaniu jeho vedomosti o dlžníkovej insolvenčii podľa § 34 konk. por. (Rozh. zo 4. decembra 1936, Rv IV 80/36.)

Úpadce není oprávněn k rekursu proti usnesení vydanému v řízení o rozvrhu přejímající ceny podle § 47 náhr. zák.

Zřízením kauční hypotéky pro vedlejší závazky vzniká zástavní právo po případě i pro úroky nehledíc na to, zda byla výslovně zřízena pro úroky zadržené za dobu delší tří let čili nic, ledaže by byly vyloučeny z vedlejších závazků.

V řízení o rozvrhu přejímající ceny jest soudce povinen vyzvati přihlašovatele pohledávky nezastoupeného advokátem k doplnění přihlášky a dáti mu poučení.

§ 49 náhr. zák. nerozlišuje mezi zaměstnanci vyššími a nižšími. (Rozh. ze dne 28. prosince 1936, R I 1214/36.)

Ak nebolo dřívejšie (nútené) vyrovnanie splnené, nemožno započat' zemedelské vyrovnacie pokračovanie, hoci od započatia dřívejšieho vyrovnacieho pokračovania až do dňa podania návrhu na zemedelské vyrovnanie uplynulo už viac než šesť mesiacov. (Rozh. z 29. decembra 1936, R III 717/36.)

Lehota na odloženie núteného predaju dlžníkových vecí, stanovená v § 13 (2) vyr. por., nebola vládny m nariadením č. 76/1936 Sb. z. a n. o zemedelskom vyrovnaní zmenená. (Rozh. ze 29. decembra 1936, R III 816/36.)

Předpokladem § 67 vyr. ř. není, aby věřitel uvedl v upomínce správnou výši dlužné splátky. Náleží dlužníku, aby si vypočetl, kolik činí vyrovnací kvota a kolik z ní připadá na jednotlivé splátky a aby tuto splátku věřiteli zaplatil v dodatečně lhůtě. Trvá-li na nesprávném výpočtu, ač se mohl přesvědčiti o omylu a nezaplatí přesnou výši splátky, má i nepatrný nedoplatek v zápětí obživnutí pohledávky a nejde o omluvitelný omyl. (Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv II 1026/36.)

Ani v zemědělském vyrovnávacím řízení není vyrovnací správce oprávněn k rekursu proti usnesení o určení odhadní ceny nemovitosti patřící vyrovnávacímu dlužníku. (Rozh. ze dne 10. prosince 1936, R II 544/36.)

B. Ve věcech trestních a kárných.

I. Trestní zákony.

Jen omyl v otázce, zda jde o údaje nepravdivé a způsobilé poškoditi podnik, rovná se nedostatku vědomí, (§ 2 e) tr. zák.), na němž záleží s hlediska přečinu zlehčování podle § 27 zákona číslo 111/1927 Sb. z. a n. — Domnění původce projevu, že se projev nepřiči trestnímu zákonu, třebaš vyvolané poradou s právníkem, zůstává omylem o trestněprávních následcích činu a tudíž právním omylem v oboru trestního zákona (§§ 3, 233 trest. zák.). — Skutková podstata tohoto přečinu není vyloučena tím, že údaje byly učiněny ve formě otázek. — Pro hospodářské boje podporované živnostenskými společenstvy, neplatí nic jiného, než co platí všeobecně o přípustnosti soutěže; nelze proto nedostatek bezprávnosti projevu dovozovati z toho, že se projev stal u výkonu společenstevní funkce; omyl v tomto směru není omylem v oboru práva správního (§ 2 e) tr. zák.), nýbrž omylem v oboru práva trestního (§§ 3, 233 tr. zák.). (Rozh. ze dne 12. ledna 1937, Zm II 394/36.)

Právo domácí kázně podle čeledního řádu ze dne 7. dubna 1866, číslo 11 zemského zákoníka pro Čechy neopravňuje k omezování osobní svobody (§ 93 tr. zák.) čeledi. (Rozh. ze dne 13. ledna 1937, Zm I 1350/36.)

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 105 tr. zák. Skutečné svedení ke stranicství není náležitostí skutkové podstaty zločinu podle § 105 tr. zák.; trestný je i ten, komu se nezdaří úmysl svést úředníka ke stranicství nebo k porušení úřední povinnosti. — Jde-li o trvalé spojení mezi úplatcem a úředníkem, takže poskytnuté dary jsou jen jednotlivými články celkového řetězu úplatků, stačí, byl-li dar poskytnut po skončení jednotlivých dílčích prací; v takovém případě dar, jehož částka je závislá na způsobu, jak se úředník k úplatci zachová, je nejen příslibem do budoucna, nýbrž i vyrovnáním slibu, byť i jen mlčky zaručeného předcházejícím chováním úplatcovým vůči úředníku před jeho rozhodnutím. — Jde o rozhodování věci veřejných, týká-li se připravování rozhodnutí dotýkajících se zájmů státních financí. — Poměr skutkových podstat podle §§ 2, 4 zák. čís. 178/1924 Sb. z. a n. ke skutkové podstatě zločinu podle § 105 tr. zák. — Není poskytnutím pouhé úlevy podle § 2 zák. čís. 178/1924 Sb. z. a n., nýbrž porušováním úředních povinností podle § 105 tr. zák., jde-li o straniczkou blahovůli úředníka vůči úplatci, jdoucí na úkor pečlivosti prací prováděných na drážním objektu, jak byla zajištěna předpisem a podmínkami zadávacího listu. — Předpisy zákona čís. 178/1924 Sb. z. a n. platí podpůrně v poměru k předpisům §§ 104, 105 tr. zák. — Ke skutkové podstatě zločinu podle druhé věty § 104 tr. zák. Skutková podstata zločinu podle druhé věty § 104 tr. zák. je naplněna, jakmile úředník přijal dar (prospěch, příslib daru nebo prospěchu) za tím účelem, aby při vyřizování svých úředních prací projevili stranicství; není třeba, aby skutečně došlo ke stranicckému obstarávání úředních prací. — Vědomé porušování dozorcích úkolů ke škodě státu (státních drah) není pouhým stranicstvím podle § 104 tr. zák., nýbrž je zločinem zneužití úřední moci podle § 101 tr. zák. — Ke skutkové podstatě zločinu podle první věty § 104 tr. zák. Přijal-li úředník, jenž koná svůj úřad podle povinnosti, dar jako odškodnění za práci přes čas, aby vyřídil urychleně účet úplatcův, jde o skutkovou podstatu podle první věty § 104 tr. zák.; k trestnosti stačí přijetí daru z důvodu úřední činnosti; není třeba, aby si úředník činil poskytnutí daru podmínkou svého rozhodování a aby jen tím se dal pohnouti ke konání své povinnosti, nýbrž stačí pouhý vztah daru k úřednímu výkonu, který po daru následuje. (Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Zm II 485/36.)

K pojmu „rvačky“ podle § 143 tr. zák. stačí zápas, při němž jednou ze stran jsou aspoň dva lidé; nerozhoduje, že se rvačka vyvinula tak, že se utvořily ze rvoucích se lidí dvojice, a to tím méně, vystřídali-li se v nich útočníci. — Ustanovení druhé věty § 143 tr. zák. připadá za ostatních podmínek této stati zákona i na toho, o němž je pochybnost, že vložení ruky s jeho strany přispělo ke smrtícímu zranění, nebo dokonce jisto, že tomu tak nebylo. (Rozh. ze dne 23. prosince 1936, Zm I 1198/36.)

Nejde o zločin zžárství podle § 166 tr. zák., zapálil-li kdo cizí majetek se souhlasem jeho vlastníka; zapálil-li vlastník svůj majetek, nebo dal-li jej zapálit osobou jinou, nejde o bezprávný čin, ač-li se zapálení nestalo ve zlém úmyslu a nevydál-li se tím i cizí majetek nebezpečenství ohně (§ 169 tr. zák.), nebo nestalo-li se tak k tomu účelu, aby poškodil jinou osobu na jejích právech, nebo uvedl někoho v podezření (§ 170 tr. zák.) — Byl-li majetek zapálen z podnětu jeho majitele, je pachatelem majitel, neboť svým chováním zjednal nezbytný předpoklad pro činnost paliče,

který je pouhým spoluvinníkem podle § 5 tr. zák. a § 169 nebo 170, 197, 200, 203 tr. zák. — Skutkové podstaty zločinů podle § 169 tr. zák. a podle § 170 tr. zák. se navzájem vylučují. (Rozh. ze dne 8. ledna 1937, Zm I 1335/36.)

Tam, kde cena věci je rozhodná pro kvalifikaci trestného činu (§ 176 II tr. zák.), musí být i ona pojata do zlého úmyslu; stačí tu dolus eventualis. Neuvažuje-li pachatel před činem nebo při něm vůbec o ceně věci, kterou se rozhodl ukradnouti, takže její cena je mu lhostejná, pojímá ji již alespoň eventuálně do svého úmyslu. Ani ten, kdo nabyl radiotelefonního zařízení trestným činem (krádeží), není zproštěn povinnosti vyžádati si provozní povolení. S hlediska skutkové podstaty přestupku podle § 1 zákona čís. 89/1885 ř. z. se nevyžaduje, aby „prostředky k výživě“ poskytovaly trvalý zdroj výživy; stačí, že z nich může být zaplácena výživa v době, v níž se pachatel pohyboval bez cíle s místa na místo. (Rozh. ze dne 21. listopadu 1936, Zm I 1110/36.)

Ke skutkové podstatě zločinu podílnictví podle §§ 185, 186 a) tr. zák. se vyžaduje skutečná znalost okolností, kvalifikujících příslušnou krádež za zločin; nestačí pouhá možnost vědomí o oněch skutečnostech, které činí krádež zločinem. (Rozh. ze dne 6. listopadu 1936, Zm II 337/36.)

Vládní komisař podle § 105 obecního zřízení pro Čechy není vrchností podle § 187 tr. zák. v oněch obcích, ve kterých je zřízen podle zákona číslo 165/1920 Sb. z. a n. státní úřad policejní. (Rozh. ze dne 7. ledna 1937, Zm I 1320/36.)

Zločin podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. zák. je dokonán teprve, zdařilo-li se uvesti v omyl; nedošlo-li k němu pro některou z příčin, uvedených v § 8 tr. zák., jde o pokus. Nejde o pokus nezpůsobilým prostředkem, záleželo-li falšování jízdenky v tom, že bylo původní datum vydání na obou jejích stranách změněno vyškabáním a vyrytím jiných číslic. (Rozh. ze dne 5. prosince 1936, Zm I 1086/36.)

K § 335 tr. zák. Podle § 45 min. nař. čís. 116/1908 ř. z. je zabezpečiti dělníka nejen pracuje-li na okraji stráně zcela nezávisle na práci jiného dělníka, nýbrž i tehdy, pracuje-li tam společně s jinými dělníky tak, že nehoda jednoho dělníka může mít v zápětí i nehodu ostatních dělníků. (Rozh. ze dne 27. listopadu 1936, Zm II 370/36.)

K § 335 tr. zák. Ukládá-li předpis § 95 vlád. nař. čís. 53/1931 Sb. z. a n. staviteli, aby dozorem nad stavbou pověřil náležitě způsobilého dozorce, t. j. osobu, vybavenou potřebnými znalostmi a zkušenostmi, ale také naprosto spolehlivou co do přísného zachovávání známých jí bezpečnostních předpisů, je v tom zahrnut i příkaz, aby se stavitel řádně přesvědčil o schopnostech a spolehlivosti zvoleného dozorce, zejména má-li k tomu zvláštní příčinu, poukazující právě k nedostatku těchto vlastností. (Rozh. ze dne 27. listopadu 1936, Zm II 334/36.)

Způsobilost činu vzbuditi veřejné pohoršení (§ 516 tr. zák.) je tu jen tenkrát, byl-li smilný čin spáchán, byť i ne veřejně, tedy přece na místě snadno přístupném a za okolností, že mohl být snadno pozorován třetí osobou a že si pachatel musil být vědom možnosti, že se o činu doví větší počet lidí; tomu tak není, byl-li smilný čin spáchán na dospělé osobě v uzavřené kuchyni, po případě ve sklepě. (Rozh. ze dne 21. listopadu 1936, Zm II 514/36.)

Ustanovení § 3 zákona číslo 131/1867 ř. z. o zostření trestu těžkého (i doživotního) žaláře v náhradu za zrušené držení odsouzeného v železech platí pro celý obor hmotného práva trestního. (Rozh. ze dne 18. ledna 1937, Zm I 1244/36.)

Shromáždění voličů podle § 4 zákona číslo 135/1867 ř. z. nepodléhá výkonu shromažďovací policie podle § 12 cit. zák., ale není vyloučeno z oné působnosti bezpečnostních orgánů, jež směřuje k ochraně osob a majetku a k ochraně veřejné bezpečnosti a pořádku; člen neuniformované civilní stráže bezpečnosti, vyslaný na schůzi za tímto účelem, požívá ochrany podle § 68 tr. zák.

Bylo-li promlčení přerušeno, může nová doba promlčecí započítati svůj běh teprve, byl-li obžalovaný osvobozen, nebo bylo-li trestní řízení proti němu zastaveno. (Rozh. ze dne 28. ledna 1937, Zm I 1393/36.)

Padělal-li vinník peníze potom, co byl podle zákona číslo 56/1919 Sb. z. a n. podmíněně propuštěn po odpykání dvou třetin trestu uloženého pro některý zločin podle zákona čís. 269/1919 Sb. zák. a n., jsou tu podmínky pro použití vyšší trestní sazby podle § 1, odst. 2 tohoto zákona. (Rozh. ze dne 18. ledna 1937, Zm I 1244/36.)

Na mimoparlamentný prejav člena Národného shromaždenia nevzťahuje sa ustanovenie § 23 ústavnej listiny ani vtedy, sdeľuje-li sa v ňom, čo sa stalo vo snemovni, a bol-li účinený vo verejnom záujme. (Rozh. zo dňa 2. decembra 1936, Zm III 519/36.)

Pojem „cudzích činiteľov“ v smysle § 2 zák. na ochr. rep.; sú nimi aj československí štátni príslušníci, pracujúci v zahraničí na prípravách úkladov o republiku, podporovaní hmotnými a politickými prostriedkami cudzej moci. — K pojmu „chystaného podnikníka“ v smysle § 12, čís. 1, odst. 2 zák. na ochr. rep.; pri kvalifikácii podľa tohoto ustanovenia neprichádza v úvahu dôvod vylučujúci trestateľnosť, že obžalovaný nemohol trestný čin prekaziť bez nebezpečenstva pre seba a pre osoby jemu blízke; taktiež ustanovenie § 27 zák. na ochr. rep. pre zločin podľa § 12 cit. zák. neplatí. (Rozh. zo dňa 12. januára 1937, Zm III 369/36.)

Zločin podľa § 6, čís. 2, al. 2 zákona na ochr. rep. vyžaduje po subjektívnej strane, aby bol pachateľ pri vyzvídání chránených skutočností veden záměrem vyzradit vyzvídání tajemství přímo nebo nepřímou cizí moci; nevyžaduje se, aby jednal v úmyslu poškodit republiku. Na zločiny podle § 6, čís. 2 zákona na ochr. rep., spáchané před 23. květnem 1936, nelze vztahovati přísnější trestní sazbu zákona čís. 130/1936 Sb. z. a n. (§ 281, čís. 11 tr. ř.). (Rozh. ze dne 17. listopadu 1936, Zm I 934/36.)

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 6, čís. 3 zák. č. 50/1923 Sb. z. a n. Poměr této skutkové podstaty ke skutkovým podstatám zločinu podle § 6, č. 2, al. 1 a přečinu podle § 6, č. 4 zákona na ochr. rep. — Vědomí, že vyzrazením chránených předmětů ohrožuje se obrana republiky, záleží ve vědomí pachatelovu, že sdělením tajemství osobě nepovolané může způsobit, že obrana republiky ve válce bude nepříznivě dotčena, zejména že sdělené tajemství nebude u nepovolané osoby uchováno tak, aby byla vyloučena možnost, že se o něm dozví cizí moc, třeba dalším nepřímým způsobem. (Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Zm II 538/36.)

Hrubě zneuctivající projev podle § 11 zákona na ochr. rep. může se týkati činnosti presidenta republiky i z doby před jeho zvolením; nesejde na tom, zda projev nevybočil z mezí dovolené politické satiry v této době, neboť urážka presidenta republiky má jiný obsah než obecná urážka na cti; nejde tu jen o osobní čest, nýbrž o obecnou vážnost, kterou má prezident republiky jako hlava státu. (Rozh. ze dne 28. ledna 1937, Zm I 1371/36.)

K § 12 zák. na ochranu republiky. Po subjektivnej strane požaduje sa k trestnému činu podľa § 12, č. 1 zák. na ochr. rep. úmyselné opomnutie neoznámenia trestných podnikov, to je, aby si bol obžalovaný ve-

domý, že trestný podnik vykazuje objektivně znaky zločinu vojenské zraedy a aby to prez to neoznámil. Úmysel podporovat pachatele (§ 12, čís. 2 zák.) nie je totožný s úmyslom poškodit štát (§ 29 zák.). — Vyžaduje sa, aby vinník jednal v úmysle podporovat pachatele, to je, aby v tom úmysle neprekazil alebo neoznámil trestné podniky. Neprekazenie alebo neoznámienie bez tejto složky podporovania zakladá len skutkovú podstatu zločinu podľa § 12, čís. 1 zák. na ochranu rep. — K úmyselnému podporovaniu pachateľa nestačí však akékoľvek jeho podporovanie, ale podporovanie musí sa stať práve onou trestnou činnosťou, ktorá zakladá skutkovú podstatu zločinu podľa § 12 zák. (Rozh. zo dňa 19. januára 1937, Zm IV 648/36.)

Zlý úmysl, jehož je třeba ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 a) zákona na ochr. rep. — ve znění zákona čís. 140/1934 Sb. z. a n. — je v případech, v nichž jednání pachatelovo záleželo v rozšiřování tiskopisu, obsahujícího popuzování rázu zde v úvahu přicházejícího, dán již tenkrát, věděl-li pachatel, že tiskopis popuzuje svým obsahem k násilnostem nebo nepřátelským činům nebo k zášti proti jednotlivým skupinám obyvatelů nebo proti jednotlivci proto, že jsou stoupenci demokraticko-republikánské státní formy nebo demokratického řádu Československé republiky, a rozšiřoval-li přes to tento tiskopis. (Rozh. ze dne 11. prosince 1936, Zm II 235/36.)

Ani ten, kto si — mimo exekúcie, samovoľne — vzal od svojho dlžníka do držby radiový prijímač cieľom zaistenia svojej súdom uznanej pohľadávky, nie je zbavený povinnosti opatřit si povolenie ku prechovávaní prístroja. (Rozh. zo dňa 11. decembra 1936, Zm III 561/36.)

Nekalá soutěž (zákon čís. 111/1927 Sb. z. a n.). K pojmu obchodnického soutěžení ve smyslu § 29 zákona. Počítání lhůty k obžalobě při pokračujícím trestném činu podle tohoto zákona. Vzal-li soukromý žalobce podle dohody s obžalovaným zpět opravný prostředek proti osvobozující části rozsudku, neodvolal tím onu část obžaloby, na základě které byl obžalovaný odsouzen. (Rozh. ze dne 17. listopadu 1936, Zm IV 238/36.)

Ustanovení § 10 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n. vylučuje nejen výrok o ztrátě práva volebního, nýbrž též výrok, že se mladistvý dopustil provinění z pohnutky nízké a nečestné; je-li tento výrok zákonem vyloučen v rozsudku odsuzujícím mladistvého provinilce, nemůže jej nahradit ani jiný soud při opětném odsouzení pachatele pro jiný trestný čin, spáchaný již při dokonaném osmnáctém roce věku vinníkova. V takovém případě nepřichází proto ustanovení § 2 zákona o podmíněném odsouzení v úvahu. (Rozh. ze dne 3. prosince 1936, Zm II 467/36.)

Učinil-li člen obecního zastupitelstva návrh na usnesení, který byl přijat, hlasoval-li pro jeho uveřejnění v místních časopisech a podepsal-li podle toho sestavenou vyhlášku, je ho pokládati za původce podle § 1, odst. 3 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky čís. 145/1933 Sb. z. a n., ježto přispěl k uveřejnění jím zosnovaného projevu způsobem, uvedeným v bodě třetím a čtvrtém třetího odstavce tohoto paragrafu. — Právo a povinnost členů obecního zastupitelstva hlasovati o podaných návrzích nezakládá pro jeho navrhuující a hlasující členy imunitu proti trestnímu stíhání pro jakýkoliv projev a usnesení sboru. — Beztržnost projevu podle § 6, odst. 1 zákona o ochraně cti neplatí ještě z té pouhé okolnosti, že k němu došlo na základě hlasování v obecním zastupitelstvu; o výkon povinnosti nebo práva jde toliko tehdy, opírá-li se tento výkon o zvláštní zákonný předpis, nebo lze-li výkon práva nebo povinnosti aspoň dovoditi z právního řádu vůbec. (Rozh. ze dne 7. prosince 1936, Zm I 1143/36.)

Ochrana cti. V nabídce důkazů pravdy je obsažena nabídka důkazu, omluvitelného omylu. — Dovolává-li se odpovědný redaktor, proviniv se zanedbáním povinné péče, beztrestnosti z důvodu omluvitelného omylu, nepadá na váhu jeho subjektivní přesvědčení o pravdivosti uvedených nebo sdělených skutečností. Veřejnost má zájem (§ 6, odst. 3 a 4 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n.) na tom, aby se dověděla, že učitel projevil neuctu ke státní hymně. (Rozh. ze dne 24. listopadu 1936, Zm II 422/36.)

Připouštějí-li okolnosti, jichž se pachatel trestného činu podle § 1 nebo 2 zákona o ochraně cti dovolával k důkazu omluvitelného omylu, nejen závěr o pravdivosti urážlivého tvrzení, nýbrž i závěr opačný, nestačí k beztrestnosti pouhá možnost první eventuality, nýbrž musí být odůvodněno, že a proč je první eventualita pravděpodobnější než druhá do té míry, že přes to, že ani druhá eventualita není vyloučena, přece lze říci, že byly dokázány okolnosti, pro něž skutečnosti, o které jde, bylo lze pokládati nejen vůbec, nýbrž důvodně za pravdivé. (Rozh. ze dne 20. listopadu 1936, Zm II 443/36.)

O připuštění důkazu pravdy (omluvitelného omylu) není třeba rozhodovati formálně zvláštním usnesením. Jde-li o obvinění z určité nečestné a opovrhlivé vlastnosti nebo z takového smýšlení, mohou pro úsudek o zdařilosti důkazu pravdy (omluvitelného omylu) přicházeti v úvahu jen skutky obvinění ospravedlňující (§ 8, odst. 2 zákona o ochraně cti), pokud tu byly již v době obvinění nebo v přiměřené době předcházející; nemožou však přijíti v úvahu skutky z doby časově době činu tak odlehlé, že by z nich vzhledem k uplynutí drahé doby nebylo lze souditi na vlastnosti, povahu a osobnost obviněného v době činu. (Rozh. ze dne 24. listopadu 1936, Zm I 151/34.)

Ak ide o trestné činy proti cti, ktoré sa stihajú podľa § 14, odst. 2 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n. na žalobu verejnú, avšak so zmocnením, neplatí pre podanie žaloby lehota § 17, odst. 1 cit. zákona; také žaloby možno podať s vykázaným zmocnením i po uplynutí tejto lehoty, a to do uplynutia lehoty, stanovenej pre objektívne premlčanie trestného činu (§ 13, odst. 2 cit. zákona). (Rozh. za dňa 9. decembra 1936, Zm III 568/36.)

Prečin podľa § 18, odst. 3 zák. čís. 126/1933 Sb. z. a n. je formálnym deliktom tlačovým; chráneným právnym statkom nie je tu priamo Čsl. štát, ale tlač sama. (Rozh. zo dňa 12. januára 1937, Zm III 369/36.)

II. Trestní řízení.

Byl-li civilním rozsudkem soukromoprávní nárok (§ 4 tr. ř.) poškozenému již přiznán, nelze rozhodovati o tomtéž nároku opětovně v řízení trestním. (Rozh. ze dne 14. prosince 1936, Zm I 1139/36.)

K § 16 tr. ř. Zrušovací soud není povolán rozhodovati o stížnosti do usnesení vrchního soudu jako sborového soudu druhé stolice. Rozsah příslušnosti Nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího. (Rozh. ze dne 26. ledna 1937, N II 9/37.)

Předpis § 134 tr. ř., že má se dáti vyšetřiti stav ducha a mysli obviněného dvěma lékaři, vznikly-li pochybnosti o tom, zda obviněný trpí duševní poruchou, vztahuje se i na případ § 2 c) tr. zák. (jiné pomatení smyslů); jde proto o důvod zmatečnosti podle § 344, č. 5 tr. ř., nebylo-li vyhověno návrhu, aby byli slyšeni znalci lékaři. (Rozh. ze dne 26. ledna 1937, Zm I 1329/36.)

Nejde o důvod zmatečnosti podle čísla 3 § 281 tr. ř., byla-li za svědka slyšena osoba, která byla předtím proti předpisu § 241 tr. ř. přítomna hlavnímu přelíčení.

Napadá-li odvod obžalovaného skutková zjištění zprošťujícího rozsudku formálními důvody zmatečnosti, vybočuje z mezí § 285, odst. 1 tr. ř. Obžalovaný má však právo poukázat ve svém odvodu na formální vady řízení nebo rozsudku jemu nepříznivé. K poukazům odvodu po skutkové stránce lze zrušovacímu soudu přihlížeti jen, jestliže by vzbudily závažné pochybnosti o správnosti skutečností, na nichž rozsudek spočívá (obdoba § 362 tr. ř.). (Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Zm II 485/36.)

Opověď odvolání z výroku o trestu není zároveň opovědí odvolání z výroku o ztrátě čestných práv občanských podle § 32 zákona na ochr. rep. (Rozh. ze dne 16. prosince 1936, Zm II 521/36.)

Zemře-li soukromý žalobce po podání zmateční snižnosti, jest ji vyříditi, prohlásila-li osoba k tomu oprávněná (§ 15, odst. 2 zákona o ochr. cti), že trvá při trestním stíhání (§ 15, odst. 3 téhož zákona). Musí proto ten, kdo setrval při trestním stíhání, nahraditi podle § 390, odst. 1 tr. ř. veškeré náklady trestního řízení a podle § 393, odst. 3 tr. ř. veškeré útraty obhajování, došlo-li ke zprošťujícímu rozsudku. (Rozh. ze dne 23. prosince 1936, Zm I 618/36.)

Není potřebí nového souhlasu ke stíhání člena Národního shromáždění, když po rozpuštění nebo skončení volebního období sněmoven byl znovu zvolen do téže sněmovny. Je však potřebí opětovného souhlasu druhé sněmovny Národního shromáždění, když při nových volbách bývalý člen Národního shromáždění byl zvolen do jiné sněmovny, než která již udělila souhlas k jeho stíhání. (Rozh. ze dne 30. listopadu 1936, Pres. 577/36.)

Trestní řád nepředpisuje v § 322, odst. 1 tr. ř., aby byla vždy dána o okolnostech přitěžujících a polehčujících zvláštní otázka, nýbrž ponechává podle § 323, odst. 2 tr. ř., soudu úplnou volnost v úpravě otázek, zejména které skutečnosti se tu mají shrnouti do jediné otázky, nebo učiniti předmětem otázek zvláštních. Není proto důvodem zmatečnosti podle čísla 6 § 344 tr. ř., spočívajícím v porušení předpisu obsaženého v § 322, odst. 1 tr. ř., byly-li takové skutečnosti pojaty do hlavní otázky a tak se staly předmětem výroku porotců. (Rozh. ze dne 18. ledna 1937, Zm I 1244/36.)

III. Kárné předpisy.

a) soudcovské.

Proti usnesení, jímž se disciplinární řízení zahajuje, a proti odkazovacímu usnesení nepřisluší obviněnému soudci opravný prostředek (§ 14, odst. 1, § 17, odst. 2 zákona čís. 46/1868 ř. z.). — Neuposlechl-li soudce příkazu úřadujícího vicepresidenta krajského soudu, porušil tím povinnost uloženou mu předpisem § 47 soudní instrukce. — Vicepresident sborového soudu je v nepřítomnosti presidentově oprávněn naříditi nevyhnutelnou změnu ve složení senátu, aniž bylo k tomu třeba nějakého formálního předání správy se strany presidenta soudu, neboť zastupovací právo vicepresidentovo nabývá působnosti již podle samého zákona, jakmile nastane případ potřeby (§ 31, odst. 2, § 41, odst. 4 zákona o soudní organizaci, § 6 jedn. řádu). — Okolnost, že se příkaz presidentův nestal písemnou formou ve smyslu § 18 jedn. řádu, nemění nic na platnosti příkazu. — Soudce není oprávněn, aby činil splnění příkazu daného mu představeným závislým na tom, uzná-li sám příkaz za věcně oprávněný; na zmíněné oprávnění nelze usuzovati ani z § 102 ústavní listiny. — V řízení kárném stačí po stránce subjektivní i nedbalost nevědomá. (Rozh. ze dne 29. února 1936, Ds I 59/35.)

Jde o služební přečin po rozumu § 2 zákona čís. 46/1868 ř. z., opustil-li soudce svémocně substituční službu, zanechal-li ze substituční doby ne-

omluvitelné nedodělky, dával-li si vyhotovovati rozsudky a usnesení od právních zástupců zúčastněných stran, připustil-li, aby advokáti a advokátní koncipienti diktovali nebo i psali do protokolu své přednesy a svědecké výpovědi, zatím co si prohlížel svou soukromou poštu a noviny, a neuposlechl-li vzkazu presidia jemu nadřízeného krajského soudu, aby se dostavil k domluvě. (Rozh. ze dne 3. června 1936, Ds II 28/35.)

I pro soudce platí shromažďovací svoboda, zaručená ústavou; jsou však ve svých politických projevech omezeni §§ 45, 47 soudní instrukce, podle nichž jsou povinni také mimo úřad opominouti vše, co by mohlo snížit důvěru k jejich soudcovským úředním úkonům. (Rozh. ze dne 19. září 1936, Ds I 57/35.)

b) advokátní.

Vepíše-li advokát do soudního zápisu svémocně doplňky k výpovědi vyslechnuté osoby, neupozorniv ani soudce ani odpůrce, porušuje povinnosti svého povolání, třebaš nejednal mala fide; podle okolností případu zlehčuje tak i čest a vážnost stavu. (Rozh. ze dne 23. března 1936, Ds I 35/35.)

Jde o kárný přečin zlehčení cti a vážnosti stavu: přijal-li advokát do svých služeb za solicítátora osobu nespolehlivou (pokoutníka); přijal-li advokát do svých služeb solicítátora bez platu, místo něhož dal mu k dispozici byt v hodnotě asi 220 Kč měsíčně, ač solicítátor zapůjčil pro kancelář nábytek a psací stroj; používal-li svého solicítátora jako náhončího klientely za provisi a trpěl-li mu, aby pracoval vlastní věci pod firmou kanceláře; ujednal-li se stranou, že ji bude zastupovati v případech částečně dobytých za odměnu poměrnou k výsledku a v případech úplně nedobytných za náhradu hotových výloh a útrat substitučních plus ½%; uzavřel-li s klientem úmluvu, podle níž se zavázal počítati mu při vymáhání pohledávek jen kolký. — Jde o kárný přečin porušení povinností povolání, zlehčení cti a vážnosti stavu: převzal-li advokát úřad správce konkursní podstaty, ač vypracoval návrh na uvalení konkursu a ač zastupoval úpadce; zúčtoval-li částku přijatou pro svého klienta na svůj palmární účet, neuposlechnuv jeho příkazu o použití peněz a dal-li se na zaplacení přijaté částky žalovati; zadržel-li si na krytí svých palmárních účtů částky přijaté pro stranu, s níž uzavřel úmluvu o dobývání jejich pohledávek pouze za náhradu kolků. (Rozh. ze dne 29. dubna 1936, Ds II 25/35.)

Nesnází se se stavovskou ctí a vážností, vyhrožuje-li advokát zavřením nebo potrestáním straně, o níž se domnívá, že ublížila na cti jeho manžele. (Rozh. ze dne 11. května 1936, Ds II 3/36.)

S hlediska cti a vážnosti stavu je nepřípustno, aby se advokát zúčastnil jako vedoucí činitel ve spolcích a organizacích, které mají za účel obstarávací činnost příslušející téměř výhradně advokátům, a to buď bez advokátů neb i jejich prostřednictvím, zvláště děje-li se tak ve formě nahánění klientů určitému advokátu. — Porušení povinností povolání, uveřejní-li advokát v denním listě zprávu, že po určitou dobu nebude přijímati nové věci k zastupování a že nebude přijímati návštěv kromě těch, které jsou předem ohlášeny, má-li tím býti zakryt pravý stav věci, že totiž advokát nebude moci provozovati svou praxi pro kárný trest suspense. (Rozh. ze dne 25. května 1936, Ds II 20/35.)

Přečin porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, podal-li advokát vylučovací žalobu pouze na žádost dlužníkovu, aniž se spolehlivě postaral o zmocnění žalující stranou. — Na vinu uznávající ná-

lez kárné rady musí obsahovati též výrok o trestu. (Rozh. ze dne 25. května 1936, Ds II 26/35.)

Porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, dal-li se advokát zastupovati ve sporu, třebaš nešlo o spor advokátský, osobou, jež nebyla u něho zaměstnána jako koncipient a nebyla zapsána v seznamu kandidátů advokacie. — Porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, nabídl-li se advokát osobě jemu osobně neznámé k právnímu zastoupení při koupi zbytkového statku, tvrdě, že má známé u Pozemkového úřadu a u organisace, jež měla statek ten v držení. — Zlehčení cti a vážnosti stavu, nabízel-li se advokát prostřednictvím organisace konati jejím členům právní práce za podmínek advokáta nedůstojných a advokátský stav poškozujících. (Rozh. ze dne 13. června 1936, Ds I 42/35.)

Prax advokátskeho osnovníka musí byť po dobu zákonem stanovenou výlučne taká, ako ju určuje zákon (§ 5 nov. k adv. por.); výlučnosť praxi je porušená, je-li advokátsky osnovník zamestnaný ako úradník inde, než u advokáta, u ktorého je ako osnovník zapísaný. (Rozh. zo dňa 22. júna 1936, Ds III 123/35.)

Jde o porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, získal-li advokát nastrčenou osobu, aby propůjčila své jméno k zápisu společenské firmy na oko, tedy k záměru doporučujícímu předpisům obchodního zákona v čl. 15, 16, 17, 26, 85. V kárném řízení ve věcech advokátů lze obdobně použití §§ 67, 68, 72 tr. ř. o vyloučení a zamítání soudních osob. (Rozh. ze dne 14. září 1936, Ds II 5/36.)

Zlehčení cti a vážnosti stavu advokátského: snažil-li se advokát na otevřeném lístku poukazem na stavovské důsledky přiměti kandidáta advokacie, aby zaplatil dluhy svého otce; nerozhoduje, že lístek nebyl zaslán kandidátu advokacie jako právnímu zástupci, nýbrž jako straně; převzal-li k vymáhání pohledávky třetích osob prostřednictvím inkasní kanceláře. — Porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu: žaloval a vymáhal-li advokát jménem třetí osoby pohledávku jemu inkasní kanceláři k vymáhání odevzdanou, aniž měl k tomu příkaz věřitelův, a vymáhal-li na něm soudně po bezvýslednosti svého zákroku náklady zastupování. (Rozh. ze dne 3. října 1936, Ds I 19/35.)

Jde o porušení cti a vážnosti stavu, dopustil-li kandidát advokacie, aby strana vzala na sebe odpovědnost za urážlivý obsah jím sepsaného přípravného spisu, k němuž mu nedala informace, a podepřel-li pak, doplňuje konstitut obžalovaného, jeho obhajobu, později však odpovědnost za urážlivá tvrzení vzal na sebe a potvrdil svá tvrzení jako svědek, takže zavínil průtahy a pro stranu nepřiznivý výsledek sporu v otázce útrat, — a učinil-li při svém svědeckém výslechu výpověď, jejíž nesprávnost byla zjištěna. (Rozh. ze dne 3. října 1936, Ds I 56/35.)

Do mezitímních nálezů, vyneseneých při ústním líčení, nelze si stěžovati samostatným opravným prostředkem. (Rozh. ze dne 3. října 1936, Ds I 12/36.)

Kárné radě advokátní komory nepřísluší disciplinární moc nad osobou nezapsanou do seznamu kandidátů advokacie nebo z něho vyškrtnutou, i když ona osoba vskutku vykonává praxi. (Rozh. ze dne 3. října 1936, Ds I 23/36.)

Advokát je povinen podati své straně ihned řádnou zprávu o penězích pro ni došlých; není oprávněn zadržeti si pro své sporné pohledávky z právního zastupování hotovosti, jež došly pro jeho klienta; může si z nich podržeti toliko částku klientem uznanou; zbytek musí složit u soudu. (Rozh. ze dne 7. listopadu 1936, Ds I 41/36.)

Odmítla-li kárná rada návrh na zahájení kárného řízení proti členům komorního výboru pro jejich úřední činnost — ježto v takovém případě nemá kárné řízení vůbec místa — nejde o usnesení, jaké má na zřeteli čís. 3 § 53 kárného statutu. — I ten, kdo byl kárným přečinem ve svých právech zkrácen, může si stěžovati jedině do usnesení, že není příčiny proti obviněnému pokračovati disciplinárně (§ 29 kár. stat.). (Rozh. ze dne 19. prosince 1936, Ds I 48/36.)

V disciplinárných veciach proti advokátom riadi sa právo podať v menšinovom jazyku opravný prostriedok k Najvyššiemu súdu ako súdu odvolaciemu jazykovými pomerami toho okresného súdu, v ktorého obvode má sídlo obvinený advokát. — Podal-li opravný prostriedok neprípustne v menšinovom jazyku advokát ako súkromá strana, treba na toto jeho podanie upotrebiť predpisov čl. 4, odst. 3 vlád. nar. čís. 17/1926 Sb. z. a n. (Rozh. zo dňa 21. decembra 1936, Ds III 42/36.)

Disciplinárne previnenie advokátskeho osnovníka, nekonal-li u advokáta, u ktorého bol zapísaný ako kandidát advokacie, pln ú prax, ako ju požaduje zákon v ustanovení § 5, odst. 5 novely k adv. por. (zák. čís. 40/1922 Sb. z. a n.). — Je na ujmu cti a vážnosti advokátskeho stavu, keď jeho príslušník — advokát — obchádzaním presných zákonných podmienok pre nadobudnutie oprávnenia k samostatnému výkonu advokacie napomáha k tomu, aby advokátsky osnovník dosiahol tohoto oprávnenia bez skutočného splnenia niektoorej zo stanovených podmienok. (Rozh. zo dňa 21. decembra 1936, Ds III 50/36.)

c) notářské.

Zastupuje-li notář strany ve sporech civilních po živnostensku a výdělečně, porušuje povinnosti svého povolání. — Podle okolností případu může být porušení povinností notářského povolání posouzeno za pouhou nepřístojnost podle § 155 not. řádu. (Rozh. ze dne 20. května 1936, Ds I 65/35.)

Služební přečin podle § 157 not. řádu, spáchaný porušením služebních povinností, uložených notáři v §§ 76 lit. c), 79 not. řádu, potvrdil-li notář v legalisační doložce nepravdu. — Ke skutkové podstatě stačí nedbalost. (Rozh. ze dne 20. května 1936, Ds I 75 a 76/35.)

Přehled judikatury nejvyššího správního soudu.

A. Ve věcech správních.

I. Věci všeobecné a ústavní.

V pouhém potvrzení, které vydá poslední funkcionář strany, jejíž činnost byla podle zák. č. 201/33 Sb. zastavena, bývalému příslušníku této strany o tom, ve které době byl členem této strany, a kdy z ní vystoupil, nelze spatřovati vyvíjení další činnosti této strany podle § 2 cit. zák. — (Nález ze dne 6. dubna 1937 č. 11.831/37.)

Ztráta volitelnosti po rozumu § 11, odst. 2. zák. č. 201/1933 nenastává již zastavením činnosti politické strany resp rozpuštěním strany podle § 1 cit. zák., nýbrž teprve výrokem příslušného úřadu podle § 10, odst. 1. a 2. tohoto zákona. (Nález ze dne 9. prosince 1936 č. 16.938/36.)

Usnesení, kterým byla stížnost podána před 4. prosincem 1936 a limi-ne odmítnuta z důvodů, že nevyhovuje předpisům § 2, odst. 2. jazyk. zákona čís. 122/1920 Sb., může být odvoláno. (Usnesení ze dne 22. února 1937 čís. 176/37 — 2.)

Ona část území bývalého vévodství Těšínského, která podle rozhodnutí konference velvyslanců v Paříži z 28. července 1920 připadla republice Polské, tvořila až do dne 28. července 1920 součást státního území Československé republiky. (Nález ze dne 27. ledna 1937 č. 10.391/37.)

Ustanovení § 1, odst. 1. nař. č. 162/1935 Sb., jímž bylo omezeno zřizování prodejen, správkáren a skladů, je kryto článkem I., odst. 1. zák. č. 109/1934 Sb., prodlouženého zákonem č. 131/1935 Sb. o mimořádné moci nařizovací. (Nález ze dne 25. ledna 1937 č. 7198/35 a nález z téhož dne č. 6968/35.)

II. Samospráva a samosprávné finance.

Za předpokladu článku XI. zák. č. 123/1923 Sb. jest exekuce proti obci přípustná i na obecní přírážky. (Nález ze dne 30. pros. 1936 č. 17.249/36.)

Domovskou příslušnost osob, na něž se vztahuje § 2 úst. zákona č. 236/1920 Sb. z. a n., posouditi jest podle § 14 téhož zákona. (Nález ze dne 29. ledna 1937 č. 15.293/36.)

Usnesení obecního zastupitelstva o zrušení služebního místa obecního úředníka nepodléhá schválení dohlédacím úřadem podle § 212, odst. 6. plat. zákona. (Nález ze dne 6. února 1937 č. 10.712/37.)

Předpis § 43 zák. o obec. úřednicích č. 35/1908 z. z. ve znění zák. č. 443/1919 Sb. o dozorčím právu okresního a zemského výboru se nevztahuje na usnesení obecního zastupitelstva o zrušení služebního místa a služebního poměru obecního úředníka ve sm. § 28, odst. 1. zákona č. 286/1924 Sb. (Nález ze dne 6. února 1937 č. 10.712/37.)

Obecnímu poplatku za používání obecních stok (podle počtu a účelu místností) podléhá podle § 14, odst. 4., lit. b) vzor. pravidel k vlád. nař. č. 143/1922 Sb. ve znění vl. nař. č. 15/1928 Sb. také koupelny a klosety při obchodních, spolkových a výrobních místnostech. (Nález ze dne 4. února 1937 č. 10.203/37.)

Povinnost zapraviti t. zv. poplatek parcelační podle § 5 vzorc. prav. vl. nař. č. 143/1922 Sb. o poplatcích stavebních, není za všech okolností podmíněna tím, že bylo vydáno zvl. povolení parcelační, resp. povolení k přeměně pozemku v parcelu stavební. Předpokládá však vždy nějaký akt stavebního úřadu, který má efektivně význam uznání pozemku za pozemek stavební. Nelze proto poplatek ten předepsati již na základě té skutečnosti, že majitel pozemku odprodal jeho dílce za okolností, které zakládaly pro něho povinnost vymoci si povolení parcelační. (Nález ze dne 28. ledna 1937 č. 10.170/37. — Srov. Boh. A 10.446/33, 11.005/34.)

Obec není oprávněna snížití svému zaměstnanci podle §§ 28 a 17, odst. 2., č. 2 zák. č. 286/1924 Sb. odpočivný požitek z důvodu, že vedle tohoto odpočivného požitku vyplácí Všeobecný pensijní ústav téměř zaměstnanci z titulu služby u téže obce také dávky podle předpisů o pensijním pojištění (§ 21, odst. 1., č. 3 cit. zák.). (Nález ze dne 25. února 1937 č. 17.103/36.)

Starosta obce, který podepsal stížnost obce na nejvyšší správní soud také jako advokát po rozumu § 18 zák. o s. s., nemůže pro veřejné ústní líčení o své újmě substituovati jiného advokáta. (Usnesení ze dne 11. února 1937 č. 10.734/37.)

Stavební poplatky podle § 28 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb., resp. vl. nař. č. 143/1922 Sb., lze předepisovati pouze z úkonů, které předsevzeme jako úřad stavební orgán obecní, nikoli z úkonů, které provádí jako úřad stavební podle § 134 stav. ř. českého úřad politický. (Nález ze dne 11. února 1937 č. 10.734/37.)

Dozorčí pravomoci podle § 102 čes. ob. zř. jsou podrobena i taková usnesení obecního zastupitelstva, kterými se rozhoduje o nárocích obecních úředníků podle § 40 zákona čís. 443/1919 Sb. (Nález ze dne 24. února 1937 č. 11.222/37.)

V řízení, vyvolaném odvoláním poplatníka proti usnesení obecního zastupitelstva rázu hospodářského, je přípustno uložit poplatníku za podmínek § 127, odst. 1. vl. nař. č. 8/1928 Sb., náklady řízení toho. (Nález ze dne 4. února 1937 č. 14.756/36.)

Úsudek, je-li úplatné zcizení obecní nemovitosti pro obec výhodné či nikoli, je úsudkem složitým; zjištění prodejní hodnoty této nemovitosti tvoří jen jednu složku jeho. Toto zjištění prodejní hodnoty dlužno provést znaleckým odhadem, nikoli výsledkem svědků. Konečný, úhrnný úsudek o výhodnosti zcizení není však již předmětem řízení průvodního, nýbrž věci hodnotného usuzování úřadu samého. (Nález ze dne 4. února 1937 č. 14.756/36.)

Také podle § 25 zák. čl. XXII/1886 může usnesení obce, učiněná ve vlastních veřejných záležitostech, v cestě instanční naříkati — pokud tu není speciální normy jiné — jen poplatník (volič) s hlediska svého materiálního zájmu poplatnického. (Nález ze dne 18. února 1937 čís. 10.893/37.)

Usnesení obce o změně jména ulice může jednotlivý občan (i v oblasti, kde platí § 25 zák. čl. XXII:1886) v cestě instanční bráti v odbor jen s hlediska svého materiálního zájmu poplatnického. (Nález ze dne 18. února 1937 č. 10.893/37.)

Pro otázku, je-li budova osvobozena podle § 51 zák. č. 44/1927 Sb. od obecní dávky z nájemného, je rozhodno, je-li objektivně osvobozena od státní daně domovní podle § 49 cit. zák. Tuto otázku řeší si dávkový úřad prejudiciálně samostatně potud, pokud o otázce osvobození od státní daně domovní, na finanční úřady vznesené, nebylo těmito úřady pravoplatně rozhodnuto. (Nález ze dne 4. března 1937, č. 10.059/37.)

Jde-li o smlouvu, která sice podléhá úřednímu schválení, jejíž platnost není však podmíněna písemnou formou, platí ve smyslu § 1, odst. 4. dávk. pravidel č. 143/1922 Sb. o dávce z přírůstku hodnoty nemovitosti za den převodu den, kdy byl vydán výměr příslušného úřadu, schvalující uzavřenou smlouvu, a nikoliv teprve den, kdy písemné vyhotovení smlouvy bylo opatřeno schvalovací doložkou. (Nález ze dne 25. února 1937 č. 10.903/37.)

Otázku, je-li majitel domu povinen platit zvláštní vodné i za vodu, která jeho domovní přípojku protékla následkem prasknutí roury domovního potrubí, dlužno řešiti nejen podle pravidel o vodném, vydaných ve smyslu § 28 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb., nýbrž i se zřetelem na vodovodní řád, po případě zvláště sjednaná ustanovení, jimiž upraven je právní poměr mezi obcí jako podnikatelem vodovodu a uživateli vodovodu po stránkách ostatních. (Nález ze dne 18. března 1937 č. 11.547/37.)

Mimo případ stanovený v § 81, odst. 2. pražského obecního statutu č. 85/1850 čes. z. z. nepostihuje obec pražskou veřejnoprávní povinnost k náhradě škody za zanedbání povinné péče při výkonu místní policie. (Nález ze dne 8. dubna 1937 č. 2189/35; srov. Boh. A 11.753/35.)

Odpovědnost obce za policejné bezvadný stav veřejného chodníku (§ 37 ob. zř. čes.) není vyloučena tím, že tento chodník nebyl dosud obcí podle § 92 stav. řádu pro Čechy převzat. (Nález ze dne 8. dubna 1937 č. 12.091/37.)

Státním úřadem dozorčím může býti i za účinnosti organizačního zákona č. 125/1927 Sb. zastaveno takové usnesení obecního zastupitelstva

o úpravě služebních a platových poměrů obecních zaměstnanců, které již bylo schváleno samosprávným úřadem dohlédacím podle ustanovení § 212, odst. 4. zák. č. 103/1926 Sb. (Nález ze dne 15. dubna 1937 č. 11.419/37; srov. Boh. A 8683/1930, 11.574/34, 11.958/35.)

Zemský prezident nepozbývá tím, že nepoužil vůči usnesení, jímž zemský výbor schválil podle § 99 org. zák. č. 125/1927 Sb. ve spojení s § 212, odst. 4. plat. zák. č. 103/1926 Sb. usnesení ústředního zastupitelstva hl. města Prahy o úpravě vedlejších požitků stálých zaměstnanců Elektrických podniků, oprávnění, daného mu § 60, odst. 1. org. zák., práva, zastavit z dozorcí moci toto usnesení podle § 121 obec. satutu č. 85/1850 z. z. č. z důvodu, že obec porušila svým usnesením předpis § 212, odst. 1. zák. č. 103/1926 Sb. (Nález ze dne 15. dubna 1937 č. 11.419/37.)

Zemský výbor není na základě § 96 čes. ob. zřiz. oprávněn zrušiti usnesení obecního zastupitelstva o prodeji kmenového majetku obce i tehdy, když usnesení to bylo již pravoplatně schváleno okresním výborem. (Usnesení odborného plenu ze dne 12. dubna 1937 č. pres. 1778/36; opačně Boh. A 140/19, 664/21, 1129/22 a 1598/22.)

III. Právo pojišťovací a soc. péče.

Společník společnosti s r. o. není spolupodnikatelem, ručícím ve smyslu § 170, odst. 1. zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb. za pojistné. (Nález ze dne 15. prosince 1936 č. 16.323/36.)

Jestliže se v zahradnictví vyskytují prvky podnikání jak zemědělského, tak i nezemědělského, jest při určování s hlediska § 25 zákona o sociálním pojištění č. 221/24 Sb. z. a n., je-li takový podnik provozem zemědělským, zjišťovati, v kterém z obou uvedených prvků je vlastní podstata celkového podnikání. (Nález ze dne 19. prosince 1936 č. 17.098/36; srov. Boh. A 7391/28.)

Ustanovení vládn. nařízení ze dne 7. prosince 1922 č. 363 Sb. k § 29, odst. 7., že po uplynutí deseti let od vyhlášení zákona ze dne 20. února 1920 č. 142 Sb. nelze více uplatňovati nároků na něm, či na zákoně ze dne 25. ledna 1922 č. 39 Sb. založených, které by nebyly co do základu dány již před uplynutím této doby, odporuje zákonu. (Nález ze dne 4. ledna 1937 č. 17.276/36.)

Ve smyslu § 11 úrazového zákona jest určitou činností pokládati za provozovanou na účet určité osoby — podnikatele — tenkrát, jestliže se výsledky této činnosti projevují v hospodářství oné osoby jako bezprostřední důsledek přímého vztahu mezi osobou tou a provozovací činností podniku. (Nález ze dne 12. ledna 1937 č. 10.097/37. Srovnej nález z 3./XI. 1936 č. 16.443/34.)

Policejní trestní soud rozhoduje o přestupku podle § 260 zák. č. 221/24 Sb., je oprávněn řešiti si otázku pojistné povinnosti prejudiciálně. (Nález ze dne 11. ledna 1937 č. 10.020/37.)

Nesráží-li zaměstnavatel podle § 41 zák. čl. XIX z r. 1907 část pojistného, připadající na zaměstnance z jeho platu, jest tuto částku jako vedlejší požitek zaměstnancův při stanovení mzdové třídy započísti do jeho průměrné denní mzdy ve smyslu § 7 min. nař. č. 4790 z r. 1917. (Nález ze dne 15. ledna 1937 č. 17.328/35; srov. Boh. A 9997/32, 10.283/33.)

Předpisující pojistné podle § 16 zákona č. 221/24 Sb. z. a n., „na základě jiného vyšetření“ jest pojišťovna oprávněna vzít za základ předpisu mzdové poměry jiného závodu téhož druhu v podstatě téhož rozsahu a provozovaného za týchž hospodářských a životních podmínek, jako je podnik, za jehož zaměstnance se pojistné podle § 16 předpisuje. (Nález ze dne 14. prosince 1936 č. 17.038/36.)

Při předpisu pojistného z moci úřední podle § 16 zák. č. 221/24 Sb. z. a n. jest nemocenská pojišťovna oprávněna postupovati samostatně bez spolupůsobení zaměstnavatelova. (Nález ze dne 14. prosince 1936 č. 17.038/36.)

Proti předpisu pojistného, jež pojišťovna ve smyslu § 16 zákona č. 221/24 Sb. z. a n. provedla podle dat dřívějších příspěvkových období nebo na základě jiného vyšetření (podle mzdových poměrů jiného závodu), nemůže se zaměstnavatel brániti přípustně námitkami, prokazujícími skutečnou mzdová data závodu a příspěvkového období, o něž při předpisu šlo. (Nález ze dne 14. prosince 1936 č. 17.038/36.)

Aby zaměstnavatel mohl proti předpisu pojistného podle § 16 zákona č. 221/24 Sb. z. a n. provésti obranu, vymezenou v 2. odst. cit. §, musí mu pojišťovna oznámiti, předepsala-li pojistné podle dat dřívějšího příspěvkového období či na základě jiného a kterého vyšetření, a to způsobem, umožňujícím zaměstnavateli řádnou obranu. (Nález ze dne 14. prosince 1936 č. 17.038/36.)

Nárok na důchod předků podle § 25 zák. č. 142/1920 ve znění novely č. 39/1922 Sb. o požitcích válečných poškozců má — jsou-li splněny ostatní předpoklady — i osoba, jíž se nedostává prostředků k nutnému ošacení. (Nález ze dne 3. listopadu 1936 č. 1073/35/4.)

Skutečnost, že peněžní ústav (spořitelna) může podle svého určení použití přebytků svých obchodů jen k účelům vřezuzitečným, nevylučuje sama o sobě, aby ústav byl uznán za podnik živnostenský ve smyslu § 1, odst. 4., čís. 2 úrazového zákona. (Nález ze dne 19. prosince 1936 č. 17.099/36.)

Činnost dopravního strážníka není prací převážně duševní ve smyslu § 1, odst. 2. zák. č. 26/1929 Sb. (Nález ze dne 29. ledna 1937 č. 17.543/36.)

Všeobecný pensijní ústav v Praze, resp. jeho úřadovny, nejsou povinny započítati příspěvkovou dobu, kterou na základě zák. č. 1/1907 ř. z. ve znění čís. nař. č. 138/1914 ř. z. získali pojištěnici do 31.12. 1918 svým pojištěním, byli-li tohoto dne zaměstnání způsobem, zakládajícím pojistnou povinnost, na území, které v době dojednání úmluvy o všeobecném pensijním ústavu pro zřizence ve Vídni z 29./3. 1924 (č. 151/1929 Sb.) bylo v nynější polské části Těšínska. (Nález ze dne 14. listopadu 1936 č. 16.152/36.)

Úředníky, kteří přicházejí do styku s technickým zařízením podniku, byť jen při chůzi do kanceláře, po případě z kanceláře, jest pokládati za úředníky závodové ve smyslu § 1 úrazového zákona. (Nález ze dne 17. března 1937 č. 12.336/36; srovn. Boh. A 10.398, usnesení odborného plena z 18./1. 37 č. 662/36.)

Předpokladem nároku na důchod vdovský a sirotčí po rozumu ustanovení §§ 13 a 20 zákona o požitcích válečných poškozců z 20. února 1920 č. 142 Sb. ve znění zákona z 25. ledna 1922 č. 39 Sb., jest, aby byla fyziologická souvislost mezi onou skutečností, která způsobila smrt válečného invalidy a mezi poraněním jeho, utrpěným ve službě vojenské nebo nemocí, získanou nebo zhoršenou v této službě. (Nález ze dne 8. února 1937 č. 17.732/35. — Usnesení odbor. plena ze dne 18. ledna 1937 č. pres. 1304/35.)

Při posuzování otázky, zda nastala invalidita ve smyslu § 17 pens. zák. č. 26/1929 Sb., nelze jako irrelevantní vyloučiti okolnost, že zaměstnanec vykonává dále své dosavadní zaměstnání. (Nález ze dne 12. února 1937 č. 10.934/37.)

Okresní nemocenské pojišťovny nejsou příslušny vydávati výměry podle § 168 zák. č. 221/1924 Sb., ukládající stavebníkovi jistotu za pojistné. (Nález ze dne 16. února 1937 č. 10.827/37.)

Za platnosti zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/28 Sb. jest (na rozdíl od pojistného nemocenského) platiti pojistné pro invalidní a starobní pojištění podle pevné, týdenní sazby § 158 cit. zák., dělitelné jen, pokud vládní nařízení č. 27/1930 Sb. v rámci zmocnění, daného tímto paragrafem, připouští výjimku. (Nález ze dne 18. února 1937 č. 14.614/34.)

V případě čl. III. § 4, odst. 2. vl. nař. č. 112/1934 Sb. stačí, uvede-li zaměstnavatel v přihlášce nebo oznámení změn okolnosti pro poskytnutí úlevy rozhodné a není třeba, aby nárok na úlevu výslovně uplatňoval. (Nález ze dne 18. února 1937 č. 25.109/34.)

Poměr ošetřovatelek k osobě, která prikazuje ošetřovatelky k ošetřování nemocných, může býti poměrem služebním ve smyslu § 2 zák. o sociál. pojištění. (Nález ze dne 26. února 1937 č. 10.906/37.)

Ručení manželky za pojistné, jež se stalo splatným v době, kdy bydlela se svým manželem — zaměstnavatelem — ve společné domácnosti, nezaniká ve smyslu § 170, odst. 2. zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. 184/1928 Sb. tím, že manželka přestala bydleti se svým manželem — zaměstnavatelem — ve společné domácnosti. (Nález ze dne 6. dubna 1937 č. 15.813/36.)

Ustanovení druhého odstavce § 2 min. nař. č. 143/1914 ř. z. lze za podmíněk v něm stanovených použití jen tam, kde rozřídění podniků, uvedené v přehledu připojeném k tomuto nařízení, rozlišuje mezi podniky, užívajícími motorů, a podniky bez motorů a stanoví pro oba druhy podniků různé nebezpečenské třídy. (Nález ze dne 18. února 1937 č. 16.360/34; srovn. Budw. A — 8052/1911.)

Podle § 46 zák. čl. XIX/1907 v úpravě § 21 min. nař. č. 4790/1917 ručí manželka jen za pojistné, vzniklé v době společné domácnosti. (Nález ze dne 1. dubna 1937 č. 19.424/34.)

IV. Právo živnostenské a pracovní.

Prerušení pasáže samo o sobě, pokud není spojeno se škodlivými účinky, uvedenými v §§ 25 a 26 živn. řádu, není překážkou živnostensko-právního schválení provozovny podle třetí hlavy živn. řádu. (Nález ze dne 4. prosince 1936 č. 16.780/36.)

Okolnost, že automobilová doprava, provozovaná po živnostensku, je konána pouze na objednávku, nevylučuje pravidelnost této dopravy podle § 1, odst. 3. zák. č. 198/1932 Sb., jestliže tu nejsou momenty takové, které by i při použití § 10 cit. zák. vylučovaly, aby obecnstvo mohlo s ní jako s opakující se počítat. (Nález ze dne 4. prosince 1936 č. 16.781/36.)

Nařízení ministerstev obchodu, vnitra a financí ze dne 23. června 1892 čís. 98 ř. z. je kryto zákonem. (Nález ze dne 29. ledna 1937 č. 13.730/36.)

Jestliže majitel koncese na periodickou dopravu osob motorovými vozidly nepředloží po rozumu § 37, odst. 3. zák. č. 198/32 Sb. do jednoho měsíce průkaz o splnění povinnosti stanovené v § 8 téhož zákona, zaniká jeho koncese již marným uplynutím této lhůty. (Nález ze dne 15. ledna 1937 č. 10.125/37.)

Vyšší úřad živnostenský nemůže na základě § 146, odst. 4. živn. řádu, odníti veřejné obchodní společnosti živnostenský list jen z toho důvodu, že tato obchodní společnost byla založena pouze za tím účelem, aby jiná společnost mohla rozšířiti svůj závod proti předpisu § 2, odst. 1. zákona č. 251/33 Sb. ve znění vl. nařízení č. 101/35 Sb. (Nález ze dne 9. ledna 1937 č. 5316/35.)

Majitel obchodu smíšeným zbožím nebo zbožím materiálním není oprávněn přijímat zakázky na zhotovování amatérských fotografií. (Nález ze dne 16. ledna 1937 č. 3536/35.)

Ustanovení § 1, odst. 4. vlád. nař. č. 162/1935 Sb., podle něhož nesmí být s provozováním vedlejšího závodu započato, dříve než bude rozhodnutí podle § 1, odst. 1. vykonatelné, neplatí (ani analogicky) na vedlejší závody, ohlášené před účinností cit. vl. nařízení. (Nález ze dne 25. ledna 1937 č. 6148/35.)

Předpis § 1, odst. 1. vlád. nař. č. 162/1935 Sb. vztahuje se i na vedlejší závody, které byly ohlášeny před účinností tohoto nařízení, o nichž však úřad v uvedené době neučinil žádného projevu podle § 40 živn. řádu. (Nález ze dne 25. ledna 1937 č. 6148/35 a nález z téhož dne č. 6968/35.)

Ustanovení § 1, odst. 1. nař. č. 162/1935 Sb., jímž bylo omezeno zřizování prodejen, správkáren a skladů, je kryto článkem I., odst. 1. zákona č. 109/1934 Sb., prodlouženého zákonem č. 131/1935 Sb. o mimořádné moci nařizovací. (Nález ze dne 25. ledna 1937 č. 7198/35 a nález z téhož dne č. 6968/35.)

Výrok úřadu podle § 1, odst. 1. vl. nař. č. 162/1935 Sb., že zřízení prodejny, správkárny nebo skladu bude mít hospodářsky nezdravý vliv na soutěžní poměry ať všeobecné nebo jen s ohledem na užší okruh stanoviště živnosti, musí být opřen o konkrétní, procesně bezvadně zjištěné skutečnosti, z nichž na zmíněný hospodářsky nezdravý vliv lze souditi. (Nález ze dne 25. ledna 1937 č. 6670/35.)

Osobami, které pro vyšší výkony služebné jsou ustanoveny, po rozumu posledního odstavce § 73 ž. ř., nelze rozuměti pouze osoby, které jsou nadány disposičním právem vůči ostatním zaměstnancům nebo vůči zákazníkům. (Nález ze dne 16. února 1937 č. 690/35.)

Na povolení k současnému provozování zastavárenské živnosti s jinou živností ve smyslu § 2 zák. č. 48/1885 ř. z. není právního nároku. (Nález ze dne 16. února 1937 č. 12.712/35.)

Živnostenský úřad na Slovensku není za účinnosti živn. zákona č. 259/24 Sb. oprávněn zakázat živnostenského používání obchodních stájí, zřízených a používaných oprávněným živnostníkem před účinností tohoto zákona, proto, že stáje ty obtěžují zápachem a hlukem své okolí. (Nález ze dne 23. února 1937 č. 11.269/37.)

Jestliže úřad omezí udělení dispense od předložení průkazu způsobilosti na provozování živnosti kadeřnické, nelze na základě takto omezené dispense nastoupiti živnost vlásenkářskou. (Nález ze dne 26. února 1937 č. 10.898/37.)

Vdova po uzenáři-výrobci, která po smrti svého manžela hodlá při své uzenářské živnosti, provozované na základě práva vdovského podle § 56, odst. 4. živn. ř. provozovati ještě živnost hostinskou, omezenou na podávání studených i teplých uzenářských výrobků v časové i místní spojitosti s vlastní živností uzenářskou, je podle § 3 bodu 4 zák. č. 112/27 Sb. osvobozena od průkazu způsobilosti. (Nález ze dne 26. února 1937 č. 11.271/37.)

Zákon č. 39/1928 Sb. o ochraně domácího trhu práce nedává zaměstnavateli nárok na to, aby z důvodu dodržení výpovědní lhůty mohl bez trestně zaměstnávat cizince i poté, když jeho žádost za prodloužení povolení podle § 9, odst. 2. cit. zák. byla pravoplatně zamítnuta. (Nález ze dne 16. února 1937 č. 10.510/35.)

Hospodářské družstvo ve smyslu zák. č. 70/1873 ř. z. provozuje živnost podle živn. ř., prodává-li družstevní výrobky (mouku a chléb) nečle-

n ů m (před účinností vl. nař. č. 116/1935 Sb.). (Nález ze dne 26. února 1937 č. 11.199/37; srovn. Boh. A 6430/27.)

Vezme-li živnostenský úřad na vědomí zřízení několika vedlejších závodů, může vyměřiti zvláštní dávku za úřední úkon ohledně jednoho každého vedlejšího závodu. (Nález ze dne 3. dubna 1937 č. 11.928/37.)

Přeložení prodejny zboží za jednotné ceny do jiné, větší místnosti v téže obci, získané sloučením většího počtu místností v místnost jedinou, nepřiči se ustanovení § 2 zák. č. 251/1933 Sb. v jeho původním znění (před účinností vl. nař. č. 101/1935 Sb.). (Nález ze dne 24. března 1937 č. 4356/35.)

Jestliže orgán živnostenského společenstva, povoláný k usnesení o podání stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu, omezí podání stížnosti na vytýkání určitého zákonného nedostatku, jsou nepřipustné výtky písemné stížnosti činěné v jiném směru. (Nález ze dne 31. března 1937 č. 11.829/37.)

V. Právo stavební, horní, cestní a honební.

V řízení o žádosti za stanovení stavební čáry pro určitý pozemek podle pražského stavebního řádu není přípustno vysloviti jeho nezastavitelnost. (Nález ze dne 2. prosince 1936 č. 20.405/34.)

Majitel dolové míry může se na základě § 106 ob. horního zákona (viz nález Boh. A 5832/26) brániti pouze tehdy, když jde o stavbu v mezích jeho míry dolové. (Nález ze dne 3. února 1937 č. 10.683/37.)

Honební personál není na základě honebního certifikátu oprávněn k nošení zbraně i mimo službu. (Nález ze dne 23. února 1937 č. 10.897/37.)

Výpočet interesentů, povinných přispívat k nákladům na stavbu a udržování příjezdní železniční silnice podle § 29 zák. čl. I. z r. 1890 je taxativní. Zemědělský podnik nenáleží mezi interesenty, uvedené v § 29, odst. 2., lit. d) citovaného zák. článku. (Nález ze dne 24. února 1937 č. 11.189/37.)

Regulační plán města Bratislavy může za okolností upravovati i vnitřní stavební čáry. (Nález ze dne 3. března 1937 č. 11.325/37.)

Ustanovení zákonů o stavebním ruchu č. 43/28 a 45/30 Sb. o maximální výšce budov nebrání tomu, aby v zájmu veřejném byla v regulačním plánu města Bratislavy tato výška omezena. (Nález ze dne 3. března 1937 č. 11.325/37.)

Státní referát na ochranu památek na Slovensku není legitimován podati odvolání do rozhodnutí stavebního úřadu ani tenkrát, jde-li o případy, v nichž podle § 1 nařízení ministra pro správu Slovenska ze dne 20. října 1919 č. 8380 pres., uveřejněného v Úředných novinách pod č. 155/1919, náleží spolurozhodovati „vládnímu komisariátu na ochranu památek na Slovensku“. (Nález ze dne 17. února 1937 č. 11.023/37; srovn. Boh. A 5286/26.)

Na území, na němž dosud platí bývalý uh. vodní zákon (zák. čl. XXIII:1885), báňské úřady — rozhodující podle § 129, odst. 2. ob. hor. zák. o propůjčení důlní vody — nejsou omezeny na vydání negativního výroku, je-li či není-li s hlediska zájmů hornických překážek, aby požadovaná důlní voda byla žadateli propůjčena, nýbrž jsou povolány vysloviti pozitivně, zda a komu se požadovaná důlní voda propůjčuje. (Nález ze dne 25. listopadu 1936 č. 12.958/36. — Pro území Čech opačně Boh. A 205/23.)

Okolnost, že majitel dolu svádí do důlní vody, protékající jeho dolem, odpadovou vodu z hydrocentrály, postavené v dole, neodnímá této vodě její povahu vody důlní ani tenkrát, když k pohonu oné hydrocentrály

používá vody, kterou vodovodem přivádí z nějaké vody povrchové. (Nález ze dne 25. listopadu 1936 č. 12.958/36.)

Okolnost, že žadatel (mlynář, žádající o vydání rybářského lístku) lovil ryby v části povodí, pro něž celé byly dosud vydávány rybářské lístky protistraně (obci), nestačí odůvodnit — vzhledem k ustanovení § 10 zákona č. 22/1885 z. z. č. ve znění zák. č. 30/1891 z. z. č. a vyhlášky místodržitelství č. 34/1913 z. z. čes. — držbu práva rybolovu se strany žadatele, dělo-li se lovení ryb jím bez rybářského lístku. (Nález ze dne 30. prosince 1936 č. 12.338/36; srovn. Boh. A 11.441/34.)

VI. Školství, zdravotnictví, věci církevní.

za účinnosti § 17 zák. č. 204/1932 Sb. o úsporných opatřeních personálních nelze posuzovati nárok na odbytné z důvodu provádění učitelek, jichž se týče zákon č. 104/1926 Sb., podle § 3 zák. č. 455/1919 Sb. (Nález ze dne 3. prosince 1936 č. 16.582/36.)

Učitelskému čekateli náleží podle ustanovení § 3, odst. 2. a 6. zák. č. 104/1926 Sb. adjutum v té výši, která odpovídá skupině, do níž spadá místo, kde učitelský čekatel právě vykonává učitelskou službu, byť i tam byl přidělen toliko na výpomoc po dobu časově omezenou za účelem substituce jiné osoby učitelské. (Nález ze dne 21. ledna 1937 č. 16.156/36.)

Jestliže lázeňský řád, zřízený podle § 100, odst. 2. zák. čl. XIV:1876 usnesením municipálního výboru odporuje zákonu, může za předpokladů § 12, odst. 3. zák. čl. XXI:1886 toliko býti nahrazen statutem, jež má vydati vláda cestou nařizovací. (Nález ze dne 19. ledna 1937 čís. 10.115/37.)

Jestliže lázeňský řád, zřízený podle § 100, odst. 2. zák. čl. XIV:1876 usnesením municipálního výboru odporuje zákonu, může za předpokladů § 12, odst. 3. zák. čl. XXI:1886 toliko býti nahrazen statutem, jež má vydati vláda cestou nařizovací. (Nález ze dne 19. ledna 1937 č. 10.115/37.)

Na učitelstvo církevních obecných a občanských škol na Slovensku byly podle § 1, odst. 2., a § 27 ve spojení s § 41 učit. zák. č. 104/26 Sb. v příčině náhrady stěhovacích výloh vztaženy předpisy platné na Slovensku pro učitele na státních obecných a občanských školách. Nález ze dne 23. ledna 1937 č. 10.271/37.)

Stížnost podaná k nejvyššímu správnímu soudu uchazečem a místo státního (obecního, obvodního) lékaře na vyrozumění zemským úřadem, že toto místo bylo propůjčeno jinému uchazeči, je nepřipustná podle § 3, lit. f) zákona o s. s. (Usnesení ze dne 27. ledna 1937 č. 10.238/37.)

Nedostatek vlastnoručního podpisu příznávky podle § 85 vl. nař. č. 124/1928 Sb. z. a n. o úpravě platů duchovenstva je formální vadou ve smyslu § 87, odst. 2. cit. nař. (Nález ze dne 11. ledna 1937 č. 171/35/4.)

Ustanovení čl. VI. zák. č. 251/1922 Sb. o služebních poměrech učitelstva veřejných škol národních nezavazuje samostatný školní okres (§ 22 čes. zák. o dozoru ke školám č. 17/1873 z. z., aby při úpravě odměn za přespočetné hodiny, kteráž jde co do výše odměn nad zákonnou míru, upravil současně stejně i odměny za cestovné. (Nález ze dne 8. února 1937 č. 10.786/37.)

Reditelský přídavek ve smyslu § 15, odst. 1. zákona č. 104/1926 Sb., přísluší i takovému řídicímu učiteli, který byl přikázán k provisornímu výkonu služby na jiné škole s tím, že jeho dosavadní ustanovení jako definitivního řídicího učitele zůstává zachováno. (Nález ze dne 24. března 1937 č. 11.756/37.)

Oddálení postupu do vyššího stupně služného z důvodu nezapočitatelnosti služební doby nepřiznivě kvalifikované (§ 47 vl. nař. č. 162/1928 Sb.)

nepůsobí zkrácení tříleté lhůty, předepsané v § 7, odst. 2. učitelského zákona č. 104/1926 Sb. pro postup do dalšího stupně služného o stejnou dobu, u kterou byl oddálen platový postup v bezprostředně předcházejícím stupni. (Nález ze dne 7. dubna 1937 č. 12.058/37. Srovn. nález ze dne 12./IV. 1935 č. 14.577/35.)

Ustanovení § 190 vládn. nař. 124/1928 Sb. o převodu profesorů katolických theologických učilišť diecézních do platů podle zákona č. 103/1926 Sb. nevztahuje se na takovéto profesory, kteří byli ustanoveni již před 1. lednem 1926 v zemi České a Moravskoslezské. (Nález ze dne 10. dubna 1937 č. 12.054/37.)

„Rozhodnutím“ církevní vrchnosti ve smyslu § 5 zák. čl. XIII:1909 o doplňku příjmů duchovenstva je také zastavení disciplinárního řízení po konaném šetření pro nedostatek skutkové podstaty disciplinárního provinění. (Nález ze dne 25. března 1937 č. 11.796/37.)

VII. Řízení správní.

Zrušil-li správní úřad platební výměr pojišťovny pro nesprávné poučení o opravných prostředcích, v důsledku čehož bylo odvolání sice podáno podle daného nesprávného poučení včas, avšak opožděně vzhledem k zákonné lhůtě, neporušil postupem tím ustanovení § 189, odst. 4. zák. č. 221/24 Sb. ve znění zák. č. 184/28 Sb. (Nález ze dne 23. prosince 1936 č. 17.350/36.)

Zrušil-li správní úřad platební výměr pojišťovny pro nesprávné poučení o opravných prostředcích, v důsledku čehož bylo odvolání sice podáno podle daného nesprávného poučení včas, avšak opožděně vzhledem k zákonné lhůtě, neporušil postupem tím ustanovení § 189, odst. 4. zák. č. 221/24 Sb. ve znění zák. č. 184/28 Sb. (Nález ze dne 23. prosince 1936 č. 17.350/36.)

I. K zamítnutí žádosti o příspěvek na výchovu dítěte ve smyslu § 61 zákona č. 76/1922 Sb. o vojenských zaopatřovacích platech ministerstvem národní obrany netřeba souhlasu ministerstva financí. — II. Za zaopatření dítěte ve smyslu § 144, odst. 1. plat. z. č. 103/1926 Sb. a § 8 nař. min. fin. č. 85/1909 ř. z., ve znění § 7 vl. nař. č. 234/1921 Sb., resp. čl. V., odst. 6. vl. nař. č. 34/1923 Sb., nelze považovati již samu skutečnost, že dcera koná v domácnosti matčině práce, a tato jí poskytuje nezbytné potřeby (byt, stravu, ošacení) v hodnotě nejméně 4000 Kč ročně. (Nález ze dne 5. prosince 1936 č. 2733/35.)

Policejní trestní soud rozhoduje o přestupku podle § 260 zák. č. 221/24 Sb., je oprávněn řešiti si otázku pojistné povinnosti prejudiciálně. (Nález ze dne 11. ledna 1937 č. 10.020/37.)

Odvolání strany z výroku okresního úřadu, kterým se odmítá pro nedostatek předpokladů § 126, odst. 1. vl. nař. č. 8/1928 Sb. její odvolání proti pohružce podle § 124, odst. 2., věta 1. cit. nařiz., není přípustno. (Usnesení odborného plena adm. VIII, ze dne 18. ledna 1937 č. pres. 1236/34; srovn. Boh. A 11.014/34.)

V řízení správním není znalec při odhadu pozemků vázán předpisy odhadního řádu, vydaného vl. nařízením č. 100/1933 Sb.; přece však je povinen přihlížeti k prodejním cenám, dosaženým během poslední doby v obci za nemovitosti, u nichž byly dáno obdobné podmínky. (Nález ze dne 4. února 1937 č. 14.756/36.)

Proti usnesení, jímž byly zamítnuty námítky, vytykající podjatost znalce, není samostatného odvolání (§ 74/3 spr. ř.). Podá-li strana přes to takovéto odvolání, není úřad povinen sečkat s prováděním znaleckého

důkazu až do vyřízení odvolání toho. (Nález ze dne 4. února 1937 č. 14.756/36.)

Usnesení, kterým byla stížnost, podaná před 4. prosincem 1936 a limine odmítnuta z důvodu, že nevyhovuje předpisům § 2, odst. 2. jaz. zák. čís. 122/1920 Sb., může býti odvoláno. (Usnesení ze dne 22. února 1937 č. 176/37.)

Nejvyšší správní soud není podle § 3a) zákona o s. s. příslušným rozhodovati o stížnosti do rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně jakožto odvolacího soudu v kárných věcech soudců. (Nález ze dne 4. března 1937 č. 5068/36-3; srovn. Boh. A CCCCLXVII/34, Boh. A CXV/22.)

Zrušil-li nejvyšší správní soud rozhodnutí odvolací komise daňové, založené na kontumačních následcích podle § 213 zák. o daních osobních, pro vadnost řízení, nebrání tato skutečnost sama o sobě tomu, aby odvolací komise daňová, vydávající nové rozhodnutí, opřela toto o kontumační následky podle § 205 zák. o d. os. (Nález ze dne 4. února 1937 č. 10.633/37.)

Výrok finančního úřadu ve věci ručení za dávku z majetku a z přírůstku na majetku, neopírající se o zákonné ručení, nýbrž o záruční prohlášení, není rozhodnutím správního úřadu podle § 2 zák. o s. s., i když obsahuje pohružku exekucí. (Nález ze dne 12. března 1937 č. 11.541/37.)

Usnese-li se obecní zastupitelstvo poskytnouti určitému subjektu dobrovolnou subvenci (ve formě převzetí placení anuit ze zápůjčky, kterou subjekt ten uzavře), nemá tento subjekt nároku, který by mohl uplatňovati v cestě instanční, na to, aby usnesení to bylo schváleno. (Nález ze dne 18. února 1937 č. 11.133/37; srovn. Boh. A 10.266/33.)

Správní úřad je rozhodnutím příslušného úřadu o otázce prejudiciální vázán teprve tehdy, když rozhodnutí to je v právní moci. (Nález ze dne 4. března 1937 č. 10.059/37.)

Pokud tomu není na závodu zásada koncentrační, může strana v odvolání proti instančnímu rozhodnutí druhé stolice uplatňovati i takové námítky skutkového a právního rázu, kterých v odvolání proti rozhodnutí první stolice nevznesla, a to i tehdy, když druhá stolice svým výrokem nedala k nim podnětu. (In concreto řízení o dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí, námítka promlčení.) (Nález ze dne 14. ledna 1937 čís. 17.316/36; srovn. Boh. A 12.343/36 a 12.251/36.)

Pravoplatnost rozhodnutí, kterým byla předepsána pořádková pokuta ve věci daně z obratu, nastává v případě, že strana do tohoto rozhodnutí podala odvolání po uplynutí odvolací lhůty, již uplynutím této lhůty a nikoliv teprve vydáním (doručením) rozhodnutí, kterým bylo ono odvolání v pořadí stolic správních odmítnuto pro opožděnost. (Nález ze dne 8. května 1937 č. 11.415/37.)

VIII. Veřejní zaměstnanci.

Usnesení disciplinární komise o zavedení disciplinárního vyšetřování ve smyslu § 113, odst. 1. sl. pragm., jest považovati za zavedení disciplinárního řízení ve smyslu § 54, odst. 2. sl. pragm. a § 16 plat. z. (Nález ze dne 26. listopadu 1936 č. 16.360/36.)

Státnímu zaměstnanci-pensistovi lze odepřít drahotní přídavky ve smyslu § 15 zák. č. 394/1922 Sb. i při toliko přechodném pobytu v cizině. (Nález ze dne 19. listopadu 1936 č. 15.698/34; srovn. nález Boh. A 3275/24.)

Státní úředník nemá právního nároku, aby mu byla započtena služební doba, ztrávená ve vlastnosti okresního horára na Slovensku, ustanoveného ve sm. nařízení býv. uh. ministerstva orby č. 104.187/1907, do

doby rozhodné pro výměru odpočívňých požitků ve státní službě československé. (Nález ze dne 23. ledna 1937 č. 3659/35.)

Při určování služebního pořadí podle § 37, odst. 2., č. 1 služ. pragm. zák. č. 15/1914 ř. z. ve znění § 20 plat. zák. č. 103/26 Sb. z. a n. není hodnostní poměr, ve kterém byl státní úředník v jiných platových stupnicích, nežli v platové stupnici nejbližší nižší, nikdy směrodatný. (Nález ze dne 9. ledna 1937 č. 4056/35.)

I. Státním odpočívňým (zaopatřovacím) platem ve smyslu § 7 vl. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních rozumí se i požitky přiznané podle § 11 restriktivního zákona č. 286/1924 Sb. při dobrovolném odchodu z činné služby. — II. Správní úřad, provádějící snížení státních odpočívňých (zaopatřovacích) platů podle § 7 vl. nař. č. 252/1933 Sb. z důvodu vedlejšího výdělečného příjmu poživatelé oněch platů, jest vázán pravoplatným rozhodnutím příslušného úřadu finančního a odpočítatelných srážkách z tohoto výdělečného příjmu. (Nález ze dne 16. ledna 1937 č. 4954/35.)

Proti úředníku zemského hlavního města Brna lze vysloviti suspensi i tehdy, je-li pro nemoc nepřítomen ve službě. (Nález ze dne 13. února 1937 č. 10.193/37.)

Učitel církevní školy ľudové není se zřetelem na předpisy §§ 7 a 10 zák. čl. XXVII:1907 a §§ 20 a 51 nař. č. 76.000/1907 R. T. procesní stranou v řízení zavedeném za účelem vymáhání naturalních požitků jako součásti jeho služebního příjmu od subjektů, jež jsou k poskytování jich zavázáni. (Nález ze dne 14. prosince 1936 č. 16.956/36.)

Dekret všeobecné dvorské komory ze dne 11. září 1841 č. 32.678, podle něhož se nehradí výlohy spojené s cestou za účelem výkonu služebního přísahy, není „předpisem“ ve smyslu § 41 zák. č. 104/1926 Sb. a § 10, odst. 2. zák. č. 274/1919 Sb. (Nález ze dne 18. března 1937 č. 16.661/36.)

Za účinnosti platového zákona č. 103/26 Sb. řídí se výše příjezdného ve smyslu usnesení min. rady ze dne 4. června 1920 o prozatímní úpravě cestovních požitků státních zaměstnanců (bod II., odst. 6.) podle skupin míst, směrodatných pro stanovení číno v něho ve smyslu předpisů platového zákona, a nikoliv podle dřívějších tříd místního přídavku. (Nález ze dne 30. ledna 1937 č. 15.637/36.)

Předpis § 112 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. neukládá obligatorně přednostovi služebního úřadu provedení šetření, potřebných snad k předběžnému vysvětlení stavu věci, nýbrž zůstává jich provedení jeho volné úvaze. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.975/36.)

Ke skutkové podstatě přestupku porušení povinností úředníka podle § 26 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. nevyhledává se veřejnost. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.975/36. Srovn. k § 24 služ. pragm. nález Boh. A—4195/24.)

Předpis § 112 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. nebrání tomu, aby přednosta služebního úřadu učinil disciplinární oznámení i na příkaz úřadu nadřízeného. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.975/36.)

Vyhradilo-li si ministerstvo sociální péče podle § 17 „Úřední instrukce zemských úřadů pro péči o vál. poškozence“, vydané výnosem ze dne 26. listopadu 1919 č. 16.811/II/3, určité osobní agendy úředníků při zemských úřadech pro péči o vál. poškozence, činilo tak v mezích zákona č. 199/1919 Sb. a bylo tudíž také oprávněno, aby pro disciplinární záležitosti úředníků těch zřídilo disciplinární komise I. stolice při uvedených úřadech, resp. vrchní discipl. komise při ministerstvu. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.975/36.)

Nepříslušnost disciplinární komise nezakládá, byli-li její předseda, jeho náměstek a členové jmenováni na kratší nežli tříletou dobu činnosti. (K výkladu věty 2., odst. 1. § 101 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z.) (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.975/36.)

Předpis věty 1., odst. 2., § 104 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z., podle něhož mají býti přednostou úřadu, při němž jest zřízena discipl. komise, trvale sestaveny senáty před koncem roku pro celý následující rok, je povahy toliko instrukcionelní, a nezakládá tudíž nepříslušnost disc. komise, došlo-li k sestavení senátu teprve začátkem jeho funkčního období. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.978/36.)

Náměstek předsedy disciplinárního senátu nastupuje na místo předsedovo i v tom případě, když předseda disciplinárního senátu odešel do výslužby. (K výkladu věty první odst. 1. § 101 a věty první odst. 1. § 104 služ. pragm.) (Nález ze dne 13. března 1927 č. 16.978/36.)

Byly-li některé disciplinární komisi ve smyslu odst. 2, § 100 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. přiděleny disciplinární záležitosti jiného úřadu, nezakládá zmatečnost, nýbrž pouhou nezákonnost, nebylo-li dbáno při tom předpisu odst. 2. § 101 cit. služ. pragm., podle něhož jmenuje šéf ústředního úřadu z osobního stavu tohoto úřadu členy komise v potřebném počtu. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.978/36.)

K podání odvodního spisu vrchní disciplinární komisí podle § 23 zákona o správním soudě nevyžaduje se kollegiálního usnesení této komise. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.978/36.)

Vypověditelnost služebního poměru, v němž je manželka ženatého státního zaměstnance, neodnímá jejímu výdělečnému povolání povahu „stálého“ výdělečného povolání ve smyslu § 8, odst. 1., lit. c) vlád. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních. (Nález ze dne 4. ledna 1937 č. 23.413/34.)

Také pouhé odepření nároku na cestovní výlohy a výlohy stěhovací resp. diety z důvodu vedení dvojí domácnosti je úpravou služebních příjmů ve smyslu § 151 plat. zák. č. 103/1926 Sb. (Nález ze dne 13. března 1937, č. 16.977/36. Srov. nález Boh. A — 7860.)

Na bývalé cvičné učitele, kteří byli podle § 48 odst. 1. učitelské služební pragmatiky č. 319/1917 ř. z. ustanoveni hlavními učiteli (profesory), se nevztahuje předpis § 33 zákona učitelského č. 104/1926 Sb. (Nález ze dne 4. března 1937 č. 11.429/37.)

Úmrtné ve smyslu § 65 služ. pragm. č. 15/14 ř. z. jest zaopatřovacím požitkem. (Nález ze dne 24. března 1937 č. 6980/35/3.)

Předpis § 151 odst. 1 a 2 plat. zák. č. 103/26 Sb. se vztahuje i na pozůstalé po takových státních zaměstnancích, jejichž odpočivné požitky byly upraveny podle § 10 zák. č. 70/30 Sb. (Nález ze dne 24. března 1937, č. 6980/35-3.)

Ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 462/1919 Sb. z. a n. o trojnásobném zápočtu služby v čsl. legiích týká se též obecních zřízenců v zemi Slovenské a Podkarpatoruské. (Nález ze dne 8. února 1937, č. 10.766/37.)

I. Ustanovení § 7 vl. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních jest kryto zákonem. II. „Stálým výdělečným příjmem, podrobeným dani důchodové“, který má poživatel státního odpočivného (zaopatřovacího) platu vedle tohoto, rozumí se v ustanovení § 7 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. příjem v onom kalendářním (berním) roce, za který se výplata odpočivného platu snižuje. (Nález ze dne 11. února 1937, čís. 12.200/36.)

Subjektem právního nároku na příspěvek na výchovu ve smyslu § 8 zák. č. 2/1920 Sb. je dítě i tehdy, je-li v zaopatření matky-vdovy po

učiteli veřejné školy národní. (Nález ze dne 18. února 1937, č. 10.986/37.)

Státním odpočivným nebo zaopatřovacím požitkem podle ustanovení § 17 odst. 2 č. 1 zák. č. 286/1924 Sb. o kumulaci požitků jest rozuměti ve smyslu ustanovení § 21 téhož zák. také výchovné ve smyslu § 160 plat. zák. (č. 103/1926 Sb.). (Nález ze dne 18. února 1937, č. 10.986/37. Srovň. Boh. A 12.036.)

I když obviněný státní zaměstnanec měl v řízení disciplinárním vykázaného právního zástupce, může se doručení disciplinárního nálezu podle § 150 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. státi účinné i do rukou obviněného samotného. (Nález ze dne 3. dubna 1937, č. 11.648/37.)

Předpis § 212, odst. 1. zák. č. 103/1926 Sb. nebrání tomu, aby se při úpravě vedlejších požitků zaměstnanců samosprávných korporací použilo ekviparace se zaměstnanci státními stejně neb rovnocenné kategorie a stejných služebních a rodinných poměrů, provedené s hlediska cit. předpisu již u příležitosti dřívější úpravy služeb. a platových poměrů oněch zaměstnanců, lze-li i tímto způsobem zjistiti, zda nová úprava nepřesahuje nejvyšší míru požitků a právních nároků, přístupnou podle cit. zákonného ustanovení. (Nález ze dne 15. dubna 1937, č. 11.419/37.)

Započitatelnou služební dobou ve smyslu § 7, odst. 2. učit. zák. č. 104/26 Sb. rozumí se služební doba ztrávená v poměru definitivního učitele obecných a občanských škol. (Nález ze dne 10. dubna 1937, č. 12.055/37.)

Výrok kvalifikační komise u velitelství četnických oddělení resp. výrok zemského četnického velitelství o určení kvalifikace četnických gážístů mimo služební třídy podle §§ 15 a 20 kvalifikačního předpisu pro četnictvo (výnos ministerstva vnitra č. 44.291/13/1928) není rozhodnutím úřadu v právně technickém smyslu, jak je má na zřeteli § 2 zák. o s. s., nýbrž pouze odborným dobrozdáním, které stranou před nejvyšším správním soudem samostatně potíráno býti nemůže. (Nález ze dne 20. března 1937, č. 13.178/34. Srovňej: nález Boh. A 12.617/36 a Boh. A 9114/32.)

B. Ve věcech finančních.

I. Daně přímé.

Výzvě úředního dekretu, aby prokázal správnost přiznání k dani důchodové a všeobecné výdělkové, vyhoví poplatník, nabídne-li důkaz nahlednutím do svých obchodních knih. (Nález ze dne 12. prosince 1936, č. 17.110/36; srov. Boh. F 8070.)

I. Ustanovení odstavců 8. a 12. prov. nař., č. 175/1927 Sb. k § 328 zák. o př. daních, týkající se obsahu platebního rozkazu, jsou ve shodě se zákonem. II. Byly-li na zvláštní daň výdělkovou, vyměřovanou dělbou podle §§ 85 a 86 zák. o př. daních, doručeny platební rozkaz, obsahující předpis daně a rentabilitní přírázky s rozvržením této daně na sídlo a provozovny podniku, a vyrozumění berních úřadů, resp. sčítavacích oddělení berní správy, obsahující předpis přírázek samosprávných svazků v různých dobách, dlužno platební rozkaz a jednotlivá vyrozumění o předpisu přírázek pokládati v otázce přiznání nahrazovacích úroků podle § 293, odst. 1. zák. o př. daních za samostatně konečné předpis daně a přírázek. (Nález ze dne 22. prosince 1936, č. 15.924/36.)

Ustanovení § 229 zák. o př. daních č. 76/1927 Sb. (před vydáním novely č. 226/1936 Sb.) nezakládá straně právního nároku na obnovu trestního řízení. (Nález ze dne 12. prosince 1936, č. 16.831/36.)

Kováře a koláře, kteří jako zaměstnanci zemědělského podniku konají práce řemeslnické, nelze považovati za zemědělské dělníky ve smyslu

§ 144, odst. 3. zák. o př. d. (Nález ze dne 15. prosince 1936, č. 16.942/36.)

Účinnost přeúčtování daňového přeplatku na účet dávky z majetku nastává dnem skutečného súčtování na dávku z majetku. (Nález ze dne 22. prosince 1936, č. 17.150/36.)

Povinnost srážeti a odváděti daň rentovou podle § 180 zák. o př. d. vztahuje se též na daň rentovou, kterou peněžní ústav hradí ze svého za vkladatele z úroků z úsporných vkladů. (Nález ze dne 26. listopadu 1936, č. 21.981/33.)

Úroky, které byly připsány dlužníkem věřiteli k dobru bez souhlasu věřitele, nejsou dani podrobeným důchodem ve smyslu § 7, odst. 1. zák. o př. d. (Nález ze dne 5. ledna 1937, č. 23.339/34.)

K odvodnímu spisu, podanému ve dvojím vyhotovení, k němuž však přílohy, jichž se dovolává, byly připojeny toliko v jednom vyhotovení, nejvyšší správní soud nemůže hleděti, nedá-li ho doplniti, k čemuž však není povinen. (Usnesení ze dne 10. prosince 1936, č. 21.266/34.)

Výtěžek z najatých pozemků není osvobozen od všeobecné daně výdělkové podle § 50 č. 1 zák. o př. d., jestliže pachtýř při hospodaření na těchto pozemcích vedle své rodiny zaměstnává osobu, která je k němu v trvalém služebním poměru. (Nález ze dne 30. prosince 1936, č. 17.446/36; srovn. Budw. F 9443.)

Výtěžek z chovu dobytka, pro který poplatník dostává naturalie od svého zaměstnavatele jako součást služebních požitků, podléhá dani důchodové jako samostatný důchod z polního hospodářství. (Nález ze dne 30. prosince 1936, č. 17.450/36.)

Ustanovení vládn. nař. č. 175/1927 Sb. k § 30 zák. č. 76/1927 Sb., odst. 3., podle něhož daňové srážky podle §§ 30 až včetně 35 se týkají zásadně pouze požitků nepřesahujících roční částku 23.556 Kč, je v soulase se zákonem. (Nález ze dne 12. ledna 1937, č. 21.040/34; srovn. Boh. F 7063.)

Předpokladem toho, aby úroky, připsané k dobru, byly podrobeny dani rentové a dani důchodové podle zák. o př. d., jest, aby úroky byly k dobru připsány se souhlasem věřitelovým. (Nález ze dne 11. ledna 1937, č. 10.014/37, srovn. nález ze dne 5. ledna 1937, č. 23.339/34.)

Ustanovení prov. nař. č. 175/27 Sb. k § 172, odst. 2. č. 1—3 zák. o př. d., stanovení v odst. 2., že za platbu úroků dlužno považovati nejen příjem v hotovosti, nýbrž každý akt, kterým věřitel ve svém nároku na úroky jest uspokojován (kapitalisováním, připsáním k dobru, započtením, postupem a pod.), jest v soulase se zákonem. (Nález ze dne 11. ledna 1937, č. 10.014/37.)

Úroky podle § 11 zák. č. 74/1901 ř. z. resp. § 29 cís. nař. č. 278/1915 nejsou odčitatelnými úroky podle § 15 č. 2 zák. č. 76/1927. (Nález ze dne 15. prosince 1936, č. 16.960/36.)

Pro promlčení věcného ručení za dávku z majetku podle § 62, odst. 2. zák. o dáv. z maj. je rozhodný předpis dávky platebním rozkazem původním nebo dodatečným nikoli zajištění dávky podle § 59 téhož zák. (Nález ze dne 27. listopadu 1936, č. 16.399/36.)

Vyměřovací úřad, provádějící trestní řízení (§ 210, odst. 6. zák. o př. d.) je příslušný podle § 284 z. o př. d. vydati též zajišťovací příkaz co do případně zkrácené daně. (Nález ze dne 17. prosince 1936, č. 17.058/36.)

Ustanovení § 277, odst. 4. zák. o př. d. stran promlčení práva ku předpisu dodatku nelze použiti, n edošlo-li rozhodnutím finančního úřadu II. stolice ke zvýšení daně (ku předpisu dodatku), i když tento úřad v některém směru rozhodl pro poplatníka méně příznivě než úřad I. stolice. (Nález ze dne 16. ledna 1937, č. 10.070/37, srovn. nález ze dne 17. října 1936, č. 15.394.)

1. Osvobození podle § 3 zák. č. 209/20 Sb. nepřisluší stavbám započatým před rokem 1920. 2. Postavení základů jest považovati za započeti stavby ve smyslu § 3 zák. č. 209/20 Sb., třeba nebylo pak bez přerušeni ve stavbě pokračováno. (Nález ze dne 20. ledna 1937, č. 10.130/37.)

Požítky, které podle ustanovení § 17 a) zák. č. 239/24 ve znění čl. XXVII. zák. č. 54/1932 nesmějí přijímati členové představenstva akc. společností a komanditních společností na akcie, jsoucí ve služebním poměru k nějaké bance, a které podle uvedeného ustanovení plynou do pokladny banky, nejsou podrobeny dani z tantiem podle § 183, odst. 1. zák. č. 76/1927 v jeho původním znění. (Nález ze dne 19. ledna 1937, č. 17.539/36.)

Základem minimální zvláštní daně výdělkové podle § 83, odst. 13. zák. o př. d. u pojišťovací společnosti na akcie jsou veškeré premie vykázané pojišťovnou v účetní závěrce roku pro zdanění rozhodného jako příjem pojistného beze zření, zda byly skutečně zaplacený čili nic. (Nález ze dne 29. ledna 1937, č. 10.322/37.)

Okolnost, že poplatník byl vyplacen dar ke splnění předchozího darovacího smlouvy, nezabavuje dar ten povahy mimořádného příjmu po rozumu § 159, odst. 2. zák. č. 220/1896, ř. z. (Nález ze dne 22. ledna 1937, č. 10.177/37.)

Při stanovení užitkové hodnoty bytu ve vlastním domě po rozumu §§ 7 a 9 zák. o př. daních nelze přihlížeti k okolnosti, že byt se nalézá v domě, v němž část bytů podléhá dosud ochraně nájemníků, jestliže poplatník netvrdí, že jím obývaný byt, kdyby měl býti pronajat jen za nájemné stanovené zákonem pro byty podléhající této ochraně. (Nález ze dne 12. ledna 1937, č. 14.283/34.)

Ustanovení § 144, odst. 3. zák. o př. d. nečiní rozdíl mezi zemědělským dělníkem „n e o d b o r n ý m“ a zemědělským dělníkem „o d b o r n ý m“. (Nález ze dne 3. února 1937, č. 10.490/37.)

Otázku, zda předměty poplatného podniku měly ke dni, k němuž byla východisková bilance jakožto podklad stabilizační bilance sestavena, povahu předmětů trvale v podniku užívaných, je směrodatná povaha těchto předmětů a vztah jejich ku provozování podniku v době, ke které byla východisková bilance sestavena, nikoli v době, kdy tato bilance byla schválena příslušným societerním orgánem. (Nález ze dne 29. ledna 1937, č. 10.323/37.)

Základním kapitálem poplatníkovým, uloženým v podniku dani podrobeném podle ustanovení § 83, odst. 13. zák. o př. d. je v případech, které nejsou v odst. 14. zvláště vypočteny (odst. 15.) kapitál, který byl do podniku při jeho zřízení, příp. rozšíření vložen. (Nález ze dne 2. března 1937, č. 14.870/36.)

Dávka z majetku, dodatečně vyměřená, je splatna ve 30denní lhůtě, stanovené v § 3. zák. č. 116/1921 Sb. (Nález ze dne 26. února 1937, č. 11.095/37.)

Zahájením trestního řízení proti poplatníkovi pro přestupek zkrácení daně podle § 239 zák. o os. d. přetruhuje se promlčení práva vyměřiti dodatečně dotčenou daň. (Nález ze dne 26. února 1937, č. 11.260/37.)

Zrušil-li nejvyšší správní soud rozhodnutí odvolací komise daňové, založené na kontumačních následcích podle § 213 zák. o daních osobních, pro vadnost řízení, nebrání tato skutečnost sama o sobě tomu, aby odvolací komise daňová, vydávajíc nové rozhodnutí, opřela toto o kontumační následky podle § 205 zák. o d. os. (Nález ze dne 4. února 1937, č. 10.633/37.)

Budovy, v nichž se textilní odpadky (hadry) čistí, desinfikují, rozebírají a pak podle druhu třídí, nejsou provozovny sloužícími účelům výroby ve smyslu § 126 č. 8 zák. o př. d. a nepřísluší jim tedy vynětí z daně domovní podle tohoto ustanovení. (Nález ze dne 27. února 1937, č. 6712/35.)

Vynětí z daně domovní podle § 126 č. 8 věta 2. zák. o př. d. přísluší za uvedeného tam předpokladu jen místnostem kancelářským a manipulačním výrobního podniku v budově té provozované. (Nález ze dne 27. února 1937, č. 6712/35.)

Základním kapitálem, jakožto základem minimální zvláštní daně výdělkové podle § 83, odst. 13. zák. o př. daních, v případech, které nejsou zvláště vypočteny v odst. 14. a spadají tedy pod odst. 15. téhož paragrafu, není bilanční hodnota trvalých zařízení podniku. (Usnesení fin. odborného plena C ze dne 15. února 1937, č. 1475/36 pres.)

Mimořádné odpisy podle 2. věty 2. odstavce § 10 zák. o př. d. nemohou se státi ve formě zřízení rezervy. (Nález ze dne 27. února 1937, č. 11.261/37.)

Výrok finančního úřadu ve věci ručení za dávku z majetku a z přírůstků na majetku, neopírající se o zákonné ručení, nýbrž o záruční prohlášení, není rozhodnutím správního úřadu podle § 2 zák. o s. s., i když obsahuje pohružku exekucí. (Nález ze dne 12. března 1937, č. 11.541/37.)

Věcné ručení nemovitostí za dávku z majetku podle § 62, odst. 1. zák. o dávce z majetku může být uplatňováno beze zření, zda dávka je či není dobytá na osobě bezprostředně povinné ji zaplatiti. (Nález ze dne 12. února 1937 č. 10.764/37.)

Tříletou promlčecí lhůtu podle § 62, odst. 2. zák. o dávce z majetku č. 309/1920 Sb. počítati je, jsou-li splněny podmínky § 11, nov. č. 6/1924 Sb. od splatnosti poslední lhůty dle tohoto ustanovení. (Nález ze dne 16. března 1937 č. 11.585/37.)

Výrok úřadu prvé stolice, kterým bylo povoleno poplatníku podle § 4, odst. 2. a § 56, odst. 2. zák. o př. d. podávati daňové přiznání dle obchodního období, nebo kterým toto povolení bylo odňato, jest opatřením, předcházejícím vyměření daně, z něhož se nelze dle § 330, odst. 8. cit. zák. zvlášt odvolati. (Nález ze dne 12. března 1937 č. 11.425/35.)

Ustanovení 1. odst. vládn. nař. č. 175/1927 Sb. k § 120, odst. 2. zák. o př. d., pokud stanoví, že změna ve vlastnictví k budově za berního roku nemá na uložení daně vlivu, je ve shodě se zákonem. (Nález ze dne 18. března 1937 č. 11.666/37.)

Ustanovení § 134, odst. 2. zák. o př. d. má ten význam, že osvobození, příslušející stavbám v odst. 1. uvedeným, vztahuje se vždy jen na celé, nově postavené místnosti (nikoliv tedy na nově postavené části místností). (Nález ze dne 18. března 1937 č. 11.667/37.)

Osvobození „z důvodu stavby“ podle § 134 zák. o př. d. přísluší jen těm druhým stavbám, které jsou uvedeny v odst. 1. tohoto paragrafu pod lit. a) až e). (Nález ze dne 18. března 1937 č. 11.667/37.)

Vykonávání lékařské praxe podle rámcové smlouvy s léčebnou péčí vojenské správy nepodléhá podle § 47, odst. 1. č. 2 zák. o př. d. všeobecné dani výdělkové. (Nález ze dne 16. března 1937 č. 11.627/37.)

Mimořádný odpis 20% nákladu na budovu podle § 79, písm. f) odst. 3. zák. o př. d. č. 76/1927 je přípustný jen, slouží-li budova výhradně účelům tam uvedeným. (Nález ze dne 13. března 1937 č. 16.569/34; srovn. Boh. F 8.200 pro § 10, odst. 2. větu 2. zák. o př. d.)

Snížení všeobecné daně výdělkové dle § 57, odst. 6. zák. o př. d. nevztahuje se na veřejnou obchodní společnost. (Nález ze dne 22. března 1937 č. 20.569/33.)

Dohodou, pokud je vzhledem k ustanovení § 341 a čl. XVI lit. b) zák. č. 76/27 Sb. z. a n. právně účinná, aby přímou daň nesla místo poplatníka jiná osoba, nepřestává tato daň býti vlastní daní poplatníkovou ve smyslu § 185, odst. 1. cit. zák. (Nález ze dne 10. února 1937 č. 10.892/37.)

Při úvaze o určení základu pro výpočet daňové částky, jejíž určitý násobek má býti stanoven jako trest podle § 186 zák. č. 76/27 Sb. z. a n., jest vyjíti objektivně z onoho jednání, které bylo způsobilo přivoditi menší daně než zákonné. (Nález ze dne 10. února 1937 č. 10.892/37.)

Ustanovení § 310, odst. 2. č. 2 zák. č. 76/27 Sb. z. a n., že vyměřovací úřad je oprávněn vybiřnouti poplatníka, aby okolnosti skutkového nebo právního rázu odůvodnil a podle potřeby dokázal, anebo, aby je dokázal určitým způsobem, není-li pro poplatníka vůbec, a nebo jen těžce proveditelným, zproštuje poplatníka jen povinností prováděti onen způsob důkazu, jaký mu byl úřadem uložen, jestliže tento způsob není pro poplatníka vůbec, nebo jest jen těžko proveditelný, nezproštuje ho však průkazní povinnosti vůbec, pokud ho ovšem tato povinnost stihá. (Nález ze dne 10. února 1937 č. 10.892/37.)

Komanditista nemůže býti ke komanditní společnosti ve služebním poměru a nelze proto 2 částky, vyplacené mu jako prokuristovi této společnosti jako „služební plat“, odečítati paušální výdaje ze služebních požitků podle § 15 č. 1. písm. d) zák. o př. d. (Nález ze dne 26. února 1937 č. 15.328/33; srovn. Boh. F 4734/29 a 7501/35.)

Náhrada, kterou platil podnik v roce pro zdanění rozhodném bance za újem vzešlou jí tím, že se neuskutečnila v mezích povoleného mu úvěru zápůjčka, jejíž valutou si chtěl podnik opatřiti kapitál pro koupi nového dolu, není odečitatelnou položkou podle § 78 písm a) zák. o př. dan. (Nález ze dne 19. března 1937 č. 17.515/35.)

Ustanovení 3. odstavce vládn. nař. č. 175/1927 Sb. k § 148, odst. zák. o př. d., že suma přijatá najednou předem jako nájemné za určitou dobu více let se rozvrhne při stanovení základu daně činžovní na stejné částky jednorocní, od nichž se odečtou odpočitatelné položky připadající na jeden každý dotčený berní rok, je ve shodě se zákonem. (Nález ze dne 10. dubna 1937 č. 10.577/37.)

Ustanovení § 79 písm. e) zák. o př. d. netýká se aktivních, nýbrž pasivních úroků zaúčtovaných poplatným podnikem. (Nález ze dne 9. dubna 1937 č. 14.374/36.)

II. Poplatky.

Změna hodnoty žaloby, provedená v odvolacím řízení, je směrodatná i pro základ procentního poplatku z rozsudku soudu I. stolice, který se stal pravoplatným rozsudkem soudu vyšší (odvolací) stolice (Slovensko). (Nález ze dne 12. prosince 1936 č. 16.901/36.)

Rádně vedenými obchodními knihami podle § 21, odst. 1. č. 3 nař. č. 397/1915 ř. z. nejsou se zřetelem na čl. 32. odst. 2. obch. zák. volné listy (kartoteka). (Rozh. Vážný 10.271). (Nález ze dne 2. prosince 1936 č. 824/34.)

Zaváže-li se strana plniti věřiteli z nové zápůjčky vedle úroků správní příspěvky a jiné platy, je podmínkou přiznání konversních výhod, aby bylo z dlužní listiny samostatně patrné, buď že tato plnění nejsou periodická nebo, je-li tomu tak, a připočtou-li se proto k úrokovému míře ze zápůjčky nové, že úroková míra tomu odpovídající je alespoň o ¼% nižší než úroková míra ze zápůjčky konvertované (§ 2 č. 1, lit. a); § 3,

odst. 3. zák. č. 49 ř. z. z r. 1907). (Nález ze dne 16. listopadu 1936 č. 16.036/36.)

Současné užívání dvou nebo více malých bytů jednou domácností (odst. 5. § 136 zák. č. 76/27 Sb.) nevyklučuje kvalifikaci budovy jako domu s malými byty ve smyslu § 54 zák. č. 43/1928 Sb. (Nález ze dne 15. prosince 1936 č. 17.035/36.)

Ustanovení § 3 prov. nař. č. 75/1901 ř. z., že výrazem „stavení zcela neb z části užívané“ v § 2 zák. č. 74/1901 ř. z. sluší zpravidla rozuměti trvalé, třeba jen částečné užívání (obývání), a že úlevy cit. § 2 zák. nemohou býti poskytovány v případech, kdy vlastník obývá neb užívá stavení, jež je předmětem převodu přechodně neb občas, je kryto zákonem. (Nález ze dne 18. prosince 1936 č. 16.526/36.)

Byl-li poplatkový paušál ze služebních smluv zapraven poplatníkem opožděně (§ 4. zák. č. 295/21 Sb. a § 2 vlád. nař. č. 437/21 Sb.), je úřad oprávněn předepsati zvýšení až do jeho dvojnásobku. (Nález ze dne 18. prosince 1936 č. 22.261/34.)

Úroky podle § 11 zák. č. 74/1901 ř. z. resp. § 29 cis. nař. č. 278/1915 nejsou odčitatelnými úroky podle § 15 č. 2 zák. č. 76/1927. (Nález ze dne 15. prosince 1936 č. 16.960/36.)

Osvobození od vkladného podle § 5 písm e) zák. č. 130/1926 Sb. se týká jen vkladu zástavního práva na podkladě dlužního úpisu a nikoliv na podkladě listiny druhu jinakého (Podk. Rus). (Nález ze dne 15. ledna 1937 č. 10.146/37.)

Věcné osvobození podle saz. pol. 20/102 lit. f) popl. zákona nepřisluší převodu vlastnictví pozemku na podnikatele dolů, který má nárok na vyvlastnění užívání tohoto pozemku podle § 98 horního zákona. (Nález ze dne 8. února 1937 č. 5216/34; srovn. Boh. F 7347 a usnesení odb. plena A č. 342/35 pres.)

Ustanovení § 42, odst. 2. bodu 5 zák. čl. XI. 1918 neplatí za účinnosti zákona č. 337/1921 Sb. (o dani z obohacení) pro účely daně dědické. (Usnesení odb. plena finančního A ze dne 18. ledna 1937 č. pres. 722/35; srovn. Boh. F 5356 a 5738.)

Hodnota závazku majitele hostince k odběru piva z určitého pivovaru je jakožto základ poplatku podle saz. pol. 19/101 I A n rovna úplatě za odebrané pivo. (Usnesení odborného plena fin. A ze dne 18. ledna 1937 č. pres. 254/36; srovn. shodná Boh. F 6867, 7548.)

Předpoklady podmíněčného osvobození obchodní korespondence podle § 9 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z., že jde o korespondenci obchodníka nebo živnostníka, týkající se předmětu obchodního či živnostenského provozu korespondující osoby, nemusejí býti osvědčeny obsahem korespondence. (Nález ze dne 23. prosince 1936, č. 16.794/33; srv. usnesení finančního plena z 9./11. 1936 č. 547/35 pres.)

Rozhodnutí finančního ředitelství, kterým bylo straně uloženo nahraditi kolky, podle názoru úřadu neprávem vyměněné, není konečné (Slovensko). (Nález ze dne 18. prosince 1936 č. 17.112/36; srvn. nález Boh. F 4281/28.)

Převzme-li komanditista společnosti podíl druhého komanditisty jako svůj další podíl, jde o změnu společenské smlouvy a je vyměření poplatků ze společenské smlouvy podle saz. pol. 91/55 popl. zákona. (Nález ze dne 27. ledna 1937 č. 10.319/37; srovn. Boh. F 6927.)

Ustanovení § 9 zák. 88/1927 Sb. znamená, že poplatková povinnost ekvivalentní, která tu byla ve příčině majetku, fusí převedeného, trvá beze změny na dále, t. j. přechází na nový majetkový subjekt v tom stavu a

rozsahu, v jakém zatěžovala majetkový subjekt dřívější, fusí zaniklý. (Nález ze dne 28. ledna 1937 č. 10.488/37.)

Předpoklady podmínečného osvobození obchodní korespondence od poplatků podle uh. saz. pol. 59 č. 4, že jde o korespondenci obchodníka nebo živnostníka, týkající se předmětu obchodního či živnostenského provozu korespondující osoby (pisatele), ne musí být osvědčeny obsahem korespondence. (Slovensko.) (Nález ze dne 23. února 1937 č. 12.101/36; srvn. nález z 23. XII. 1936 č. 16.794/33 pro historické země.)

Vklad exekučního práva zástavního pro útraty přisouzené v řízení pozůstalostním veřejnému notáři podléhá poplatku ze zápisu do knih pozemkových. (Nález ze dne 2. února 1937, č. 10.584/37.)

Za účinnosti zák. č. 337/21 Sb. nelze pro oceňování nemovitostí pro účely daně dědické použití ustanovení § 42 bodu 5. zák. čl. XI:1918. (Nález ze dne 2. února 1937 č. 4338/33.)

Základ poplatku podle saz. pol. 19/101 I A n popl. zák. ze závazku odebrat pivo tvoří úhrn cen, jež hostinský musí pivovaru za odebrané pivo zaplatit. (Nález ze dne 8. února 1937, č. 3646/33; srovn. Boh. F 6867, 7548 a usnesení odb. plena fin. A ze dne 18. ledna 1937 č. pres. 254/36.)

Poplatkové úlevy konversní (zák. č. 49/1907 ř. z.) nepřisloušejí, jestliže pohledávka ke konverzi určená byla již před vydáním dlužního úpisu o nové (konversní) zápůjčce z pozemkové knihy vymazána. (Nález ze dne 15. února 1937 č. 8899/34.)

Pozůstalostní výkaz jsou povinni podat i dědici zákonní (§ 31 nař. č. 397/1915 ř. z. a § 29, odst. 1. cis. nař. č. 278/1915 ř. z.). (Nález ze dne 16. února 1937 č. 10.824/37.)

Osvobození od poplatku vkladního, normované v § 6, odst. 1. č. 2 lit. e) zák. č. 210/1919 Sb., nepřislouší zápisu zástavního práva na základě směnky. (Nález ze dne 13. února 1937 č. 10.817/37; srovn. Boh. F 7656/35.)

Paragraf 16, odst. 2. zák. čl. XLIII:1914 ve znění článku II D 2 zák. čís. 120/31 Sb. stran poplatku ze soudního výroku o prvním povolení exekuce nerozlišuje mezi exekucí uhrážovací a zajišťovací. (Nález ze dne 13. února 1937 č. 10.883/37; srovnej Boh. F 3294.)

I. Ustanovení § 6, odst. 1. č. 2 lit. d) zák. č. 210/1919 Sb. neposkytuje osvobození od poplatků, jimž podléhají směnky jako předmět poplatkové povinnosti. II. Předmětem poplatku podle § 6, odst. 4. zák. č. 48/1928 Sb. je směnka jako listina (— pokud jde o Slovensko — jako listina ve smyslu § 1 A č. 3 uh. popl. prav.). (Nález ze dne 13. února 1937 č. 10.817/37.)

O žádosti strany za vrácení poplatku placeného kolky rozhoduje jako poslední stolice finanční ředitelství, resp. okresní finanční ředitelství (Slovensko). (Nález ze dne 2. února 1937 č. 10.585/37; srovn. Boh. F 6060/32.)

Podání řízené na státní zastupitelství, v němž podatel žádá, aby bylo zahájeno trestní řízení pro zločin podle § 330 uh. tr. zák. (zák. čl. V:1878), nelze, ani když se podatel označil jako soukromý žalobce, kvalifikovat jako návrh soukromého žalobce, podléhající poplatku podle § 1, odst. 1. lit a) článku 3 zák. č. 38/1922 Sb. ve znění článku IV. 1, zák. č. 120/1931 Sb. (Nález ze dne 20. února 1937 č. 11.134/37.)

Ustanovení § 101, uh. popl. prav. ve znění § 12 zák. čl. XXVI/1881 o vrácení nebo odpisu poplatku z dvoustranných smluv uzavřených o movitostech lze použít také na pachtovní smlouvy týkající se nemovitostí. (Usnesení odb. fin. plena A ze dne 15. února 1937 č. pres. 1580/36.)

Smlouva o udržení, čištění, mazání a osvětlování vlečky nepodléhá podle § 6, odst. 1. lit. a) zákona č. 295/21 Sb. jako smlouva kupní, třeba by udržovatel byl povinen dodávat k tomu potřebný, pomocný materiál. (Nález ze dne 17. března 1937 č. 23.470/34; srovn. Budw. F 9484 a 8180.)

Pro předpis sníženého poplatku podle § 9 zák. čl. XXV:1875 za pořádání kinematografických představení je nerozhodné, na jakou dobu byla představení ohlášena. (Nález ze dne 23. března 1937 č. 11.837/37.)

Ony úroky z prodlení, které byly finanční správou při placení poplatku požadovány neprávem, dlužno pokládati za platbu neprávem přijatou, a je finanční správa v případě, že se zaplacený poplatek vrací podle § 14 zák. č. 116/1921 Sb., povinna i z takovýchto úroků z prodlení platiti úroky náhradní (Slovensko). (Nález ze dne 3. dubna 1937 č. 11.882/37.)

III. Daně nepřímé.

Pokud jde o daň z obrátu podle zák. č. 268/1923 Sb., jest úředním jednáním směřujícím k vyměření daně ve smyslu § 45, odst. 4. cit. zák. i oznámení úřadu, že se s poplatníkem zavádí trestní řízení pro zkrácení daně z obrátu. (Nález ze dne 23. ledna 1937 č. 10.161/37; srovn. Boh. F 5679/31 (stran zák. č. 658/1919 Sb.) a Boh. F 5956/31 (stran zák. č. 70/1920 Sb.))

Nárok, aby dobytek, který zahynul v době pastvy v tuzemsku, byl odesán beze cla dle § 129. odst. 7. nař. č. 168/27 Sb., předpokládá, že strana ohlásila případ do tří dnů písemně nejbližšímu oddělení finanční stráže nebo důchodkovému kontrolnímu úřadu ať dobytek uhynul dobytčí nálezou neb jinak. (Nález ze dne 6. února 1937 č. 10.732/37.)

Vyměřuje-li se paušalovaná daň z obrátu u piva, dodaného pivovarem skladu ve vlastní režii, podle vyhlášky ministerstva financí č. 248/1925 Sb. odst. 3., nelze použití ustanovení šu 17. odst. 7., věty druhé, zákona č. 268/1923 Sb. ve znění zákona č. 246/1926 Sb. (Nález ze dne 13. února 1937 č. 19.661/35.)

I. Ustanovení šu 231. odst. 6. nařízení č. 168/27 Sb., dle něhož k písemné stížnosti proti vyclení nutno připojiti vzorek vycleného zboží, je ustanovením platným. (§ 112. odst. 6. cel. zák. č. 114/27 Sb.) II. Podle šu 231. odst. 6. nařízení č. 168/27 Sb. třeba připojiti jako vzorek vycleného zboží vzorek, vzatý z vyclené zásilky, nikoliv vzorek vzatý později z jiného zboží téhož druhu. (Nález ze dne 23. prosince 1936 č. 17.222/36.)

Ustanovení odst. 7. šu 155 prov. nař. č. 168/1927 Sb. o bezcelném dovozu věci ze zrušených pobočných závodů československých podniků v cizině týká se jen strojů. (Nález ze dne 24. února 1937 č. 11.191/37.)

Pravoplatnost rozhodnutí, kterým byla předeepsána pořádková pokuta ve věci daně z obrátu, nastává v případě, že strana do tohoto rozhodnutí podala odvolání **po uplynutí odvolací lhůty, již uplynutím této lhůty a nikoliv** teprve vydáním (doručením) rozhodnutí, kterým bylo ono odvolání v pořadí stolic správních odmítnuto pro opožděnost. (Nález ze dne 8. května 1937 č. 11.415/37.)

Poplatky, placené obcím podle pravidel o vybírání vodného za užívání vodoměrů, nepodléhají, jakožto dávky veřejnoprávní, dani z obrátu. (Nález ze dne 25. února 1937 č. 14.646/35.)

Veřejná obchodní společnost podle zák. čl. XXXVII:1875 není právnickou osobou; její jmění je ve spoluvlastnictví společníků podle poměru jejich podílů, odpovídajících jejich účasti na společnosti. (Nález ze dne 6. března 1937 č. 11.434/37.)